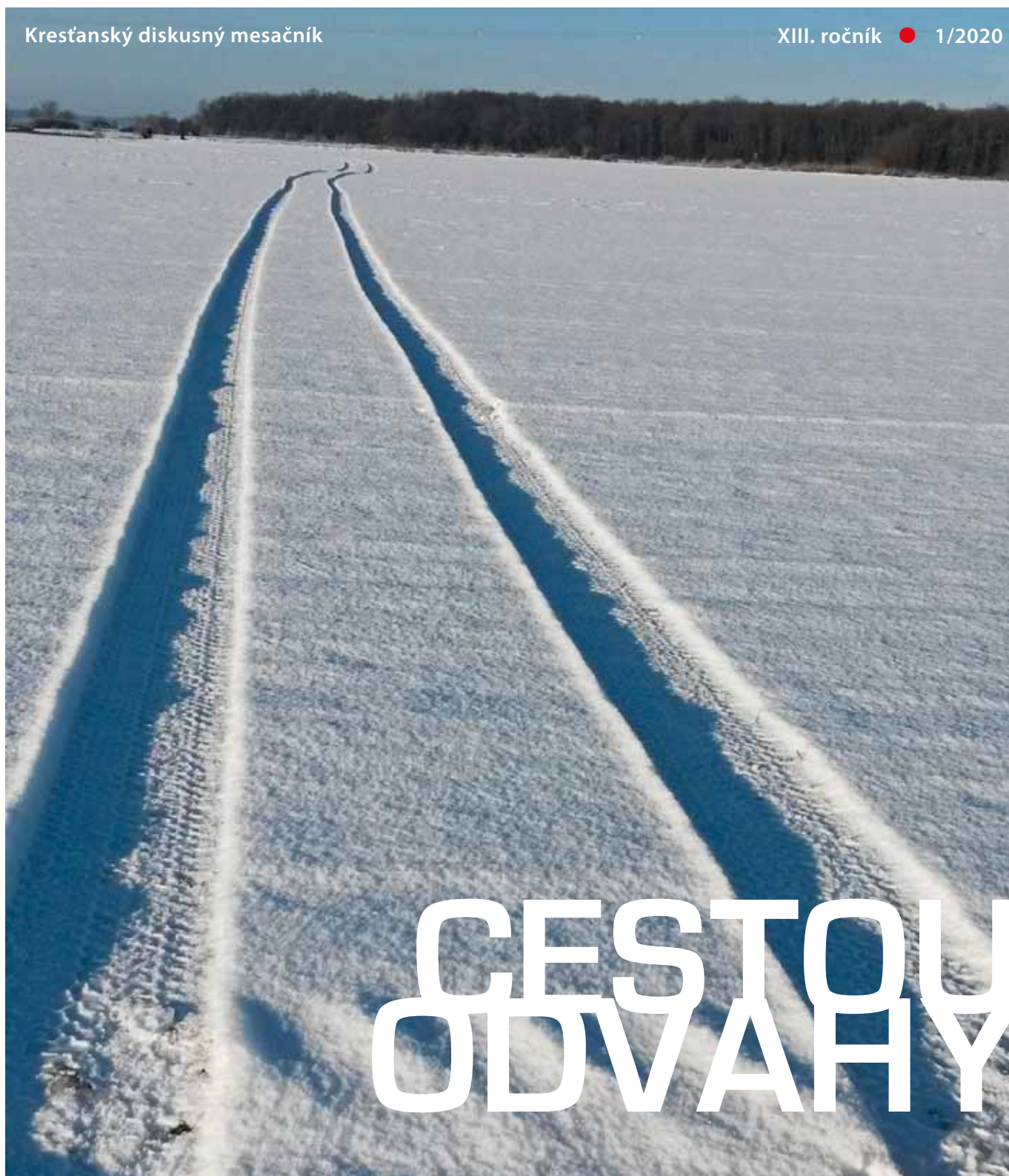

DIALOG

Kresťanský diskusný mesačník

XIII. ročník ● 1/2020

CESTOU ODVÁHY

Pieseň pútnikov
VYTRVALOSŤ
J. Calvo Aguilar

4

Úvaha
ČO SÚ VIANOCE
Š. Markuš

5

Rozhovor
**Z NEMECKA
DO RUMUNSKA**
E. a O. Kurániovci
V. Vrajová

6

Téma
ODVAHA POKORY
D. Pastirčák

10

Úvaha
ODDYCH S JEŽIŠOM
P. Bomba

15

Svedectvo
KEĎ SME NEVERNÍ
M. Kaučárik

16

Kultúra
HALÚZKA
B. Piatko/P. Ferík

18

História a osobnosti
KALENDÁRIUM
Š: Evin.
STUDNICA MÚDROSTI
P. Trúsik

20

Misia
POSLEDNÉ SPRÁVY
J. a J. Institorisovci
ROK OTÁZOK
L. a P. Kurucovci

22

Úvahy z trolejbusu
ANJEL
Tomáš Komrska

28

Spod orecha
**NALOMENÉ
TRIDSAŤROČIE**
Bohuslav Piatko

30

RELAX

31

Aj tento rok sme pre Dialóg vytiahli biblické heslo:

*Nech vám dá (Otec) podľa bohatstva svojej slávy,
aby skrze jeho Ducha mocne zosilnel
váš vnútorný človek (Ef 3, 16).*

Časopis Dialóg vychádza s podporou Cirkvi bratskej,
ale obsah jednotlivých príspevkov nevyhnutne nevyjadruje
duchovné presvedčenia Cirkvi bratskej.

Pri zborových objednávkach je odporúčaná predajná cena do 2,20 €,
(podľa zborových dotácií)

Individuálne objednávky: cena + poštovné

PRIVÍTAME VAŠU POMOC, KTORÚ MÔŽETE POSLAŤ NA ÚČET:

IBAN: SK761100000002621041859, BIC: TATRSKBX, VS: 2020

Redakčná rada: Juraj Institoris, Tomáš Komrska, Tibor Máhrík, Bohuslav Piatko, Rastislav Števkó

Čestný člen: Štefan Markuš

Šéfredaktor: Bohuslav Piatko, bpiatko@swanmail.sk, Jazyková úprava: Dagmar Balková

Dizajn a grafické spracovanie: Martin Piatko

Sídlo vydavateľa: Živnostenská 2, 811 06 Bratislava, IČO: 35 757 43

Adresa redakcie: Sadová 28, 900 51 Zohor, č. tel.: 0903 474 142,

e-mail: svatava@swanmail.sk, web: www.dialog.cb.sk

Vydavateľ: Media Svatava, spol. s r.o. Vyšlo: 16. 1. 2020 Tlač: Express tlač

1. strana obálky: D. Piatková: Cesta

EV: 2670/08

ISSN: 1337-6985

AKÝ BUDEŠ, ROK 2020?

RASTISLAV ŠTEVKO
(CB Levice)

Vyrástol som v socializme.

I dnes si pamätám tie „nemenné“ časy. Politické dianie takmer nikto nesledoval (nebolo čo), ak si teda odmyslím prvomájové sprievody, pionierske schôdze či stretnutia ROH (tie som už nestihol). Život plynul stabilne. Občas nás prekvapil nejaký nový model televízora alebo auta, ktoré sa aj tak nedali kúpiť v obchode.

„Na Západe rastú ceny,“ – strašievali nás, „zvyšuje sa nezamestnanosť!“ Nič z toho sme my nepoznali. Štát sa o nás staral. Tam, za plotom, vraj bola veľká nestabilita a chaos.

Potom prišla zmena a prišlo to k nám. Mali pravdu. Ceny rastú, i nezamestnanosť je tu. Ale – zvykli sme si. Už sa toho tak nebojíme. Popri tej nestabilite vidíme i čosi pevné. Demokratické princípy. Možnosť presadzovať hodnoty, ľudské práva; pravdu, stojacu vyššie než osobné záujmy. A tak tu napriek „chaosu“ máme novú stabilitu. Nové súradnice, v ktorých sa dnes odohráva život.

Posledné roky však ukazujú, že „nie je načim veľmi si zvykať“. Prekvapili nás globálne politické udalosti, keď sa rozkmitali zdanlivo pevné súradnice svetového usporiadania. Nečakané zmeny v krajinách Západu (ale i Strediu a Východu) vniesli nestabilitu tam, kde sme ju nečakali. Demokracia sa ukázala byť prekvapujúco krehká a zároveň príliš ohýbateľná.

Akoby toho nebolo dosť, tak aj v cirkvi – v tej oáze stability a pokoja – vnímame podobný pulz. Prichádzajú zmeny vonkajšie – napríklad, nový zákon o financovaní cirkví, ktorý zamieša karty. Ale i otázky vnútorné, vychádzajúce z našich teologických pohľadov. Akoby sa vynorili viaceré, doteraz neaktuálne témy, kde sa naše názory rôznia. A my stojíme pred otázkou, čo s tým?

Aký budeš, ro k 2020? Možno sa dočkáme viacerých prekvapení. Život nám ukázal, že veci nemusia ísť tak, ako sme si predstavovali. Že nemôžeme očakávať – v spoločnosti, ani v cirkvi – stabilné prostredie, v ktorom sa pohodlne „uhniezdime“. Prichádzame na to, že musíme znova a znova hľadať pevný bod. Vyliezť na nepohybnú skalú, a z nej sa rozhliadať do sveta i do cirkvi.

Iba tak môžeme nachádzať skutočnú stabilitu. Tú, ktorú v tomto svete nenájdeme. ■

Niekedy sa aj na začiatku nového treba obzrieť dozadu. Aby sa bolo o čo oprieť.

ČO POVEDAŤ K VIANOCIAM 2019?

ŠTEFAN MARKUŠ

Pred 2 000 rokmi, bol svet Rímskeho impéria konfrontovaný tými istými problémami, s ktorými sa stretávame dnes – rasová nenávisť, imperiálny útlak, klamstvá, nezhody a rozdelenia, navyše konanie zla v mene Boha. Do takej kultúry vstúpilo niečo nepredstaviteľné a najviac prekvapujúce: Stvoriteľ vesmíru. Ak nie si oboznámený s kresťanstvom, a nepoznáš príbeh dieťaťa Ježiša, potom sa ti bude zdať všetko sentimentálne, nie viac reálnejšie ako Santa Klaus, alebo Dedo Mráz. Ale evanjelista Ján nám rozpráva perspektívu kozmického príbehu. Nazval Ježiša „Logos“, živým Slovom:

Na počiatku bolo Slovo, to Slovo bolo u Boha a to Slovo bolo Boh. Ním vzniklo všetko a bez neho ne- vzniklo nič z toho, čo jestvuje. V ňom bol život a život bol svetlom ľudí. A to svetlo vo tme svieti, ale tma ho nepohltila. Bolo tu pravé svetlo, čo osvecuje každého človeka. Bol vo svete a svet ním vznikol, ale svet ho nepoznal. Do svojho vlastného prišiel, ale jeho vlastní ho neprijali. Tým však, čo ho prijali a veria v jeho meno, dal moc stať sa Božími deťmi. A Slovo sa stalo telom a prebývalo medzi nami a my sme videli jeho slávu, slávu akú má moc od Otca jednorodený Syn, plný milosti a pravdy. (skrátенý text Ján 1, 1–14)

Ján hovorí o Bohu prebývajúcim medzi nami, ktorý nás pozýva stať sa jeho deťmi. Boh nerieši naše problémy okamžite a ani nevieme, prečo je to tak. Ale, berie naše problémy na seba, prináša nám Svetlo, Život, Pravdu, Milosť a Slávu. Všetky veci po akých túžime, nájdeme u Ježiša. To je tá radikálna zvesť kresťanstva pre apatický sekulárny svet. Ponuka vyzerá na prvý pohľad lákavo. Je to príliš povzbudzujúce. Nemyslím si však, že by sme to mali ignorovať. Ak je správa evanjelia pravdivá a narodené dieťa v Betleheme je naozaj tým očakávaným kráľom sveta, potom prináša reálne všetko to, po čom túžime. Vtedy Vianoce prestanú byť sentimentálnym sviatkom. Je odskúšanou pravdou, že Jáno-va zvesť dokáže radikálne zmeniť naše životy. Ježiš Kristus je cestou, pravdou a životom – svetlom, ktoré žiari do tmy. ■

VYTRVALOSŤ

JOSÉ CALVO AGUILAR
(Vikár v zbore CB Žilina.)

Po krátkej prestávke si pripomeňme, čo sú Piesne pútnikov:

Tvorí ich 16 žalmov, ktoré Židia spievali, keď išli z iných miest do Jeruzalema. Takto sú pomenované aj v Biblii a tvoria ich Žalmy 120–134.

Kofí z vás ste mali nejaký koníček, ktorý vás po týždni, 3 týždňoch alebo pár mesiacoch úplne prestal baviť? Ak by som mal vymenovať koľko takých prípadov som mal ja, tento článok by bol príliš dlhý a nikto z vás by ho nedočítal. Musím povedať: chýba mi vytrvalosť!

V živote viery potrebujeme vytrvalosť a presne v tomto žalme nájdeme krásne príklady a ukážky vytrvalosti a milosti od Boha.

Vytrvalosť v skúškach

Často ma sužovali od mladosti, ale ma nepremohli! (Ž 129, 2). Ako inak môžeme vidieť vytrvalosť, ak nie v čase skúšok? Izrael to nemal vôbec ľahké: vonkajšie konflikty s inými národmi, vnútorné konflikty medzi tými, ktorí boli verní Hospodinovi a tými, ktorí obetovali modlám, otroctvo, vyhnanstvo... a vôbec všetko prenasledovanie, ktoré v histórii zažili a zažívajú. Ale ani kresťanský život nie je cesta ružovým sadom, plná krásnych a voňavých kvetov, ale často býva plná trnia a bolesti. Aj nás môžu často sužovať, vysmievať sa nám alebo nebrať nás vážne len preto, že sme kresťania. Či už v civilnom každodennom živote, alebo na akademickej pôde.

Ale *spravodlivý je Hospodin, rozťal povrazy bezbožníkov*“ (Ž 129, 4). Len on dáva skutočnú slobodu a spravodlivosť, pretože on určuje našu identitu a vedie nás svojou cestou učeníctva a lásky voči našim nepriateľom.

Vytrvávajú ako Ježiš

Nemalo by nás prekvapiť, keď sa nám deje nespravodlivosť a keď sme v súžení. Ježiš povedal: *...toto som vám povedal, aby ste našli vo mne pokoj. Na svete máte súženie, ale dúfajte, ja som premohol svet!* (Jn 16, 33). V tom výroku nenájdeme žiadne „možno budete mať súženie“ alebo „kiežby vás veľmi netrápili“. Nie, ten prítomný čas potvrdzuje skutočnosť: „na svete (už teraz) máte súženie.“

Ježiš sám toto všetko nielen „kázal“, ale aj žil. Naňho sa vzťahovali slová proroka, keď hovoril: *Opovrhnutý a opustený ľuďmi, muž bolesti, ktorý poznal utrpenie, pred ktorým si skrývajú tvar, a my sme si ho nevážili* (Iz 53, 3). A napriek všetkému, čo musel pretrpieť, ostal verný a poslušný Otcovi. Ježiš svoje bolesti vydržal pre radosť, ktorá stála pred ním (Heb 12, 2). Tak aj my, ľudia, obnovení jeho láskou a milosťou, musíme vydržať pre obnovenie ďalších ľudí!

Vytrvalosť nie je podľa mňa len niečo „vydržať“ a pretrpieť, až to „niečo“ odíde. Vytrvalosť je aktívny boj, v ktorom viem kam smerujem, kam ma Boh vedie a ako prejsť cez prekážky. Ježiš nielen „prečkal“, až budú všetky tie bolesti preč a život bude znovu fajn, ale nastávajúca nádej mu dala silu vytrvať v tom bolestivom „dnes“. Preto verím, že vytrvalosť je kľúčovým slovom pre náš život viery: aby sme nielen prečkali, až bolesti zmiznú, alebo možno nezmiznú, (2Kor 12, 7–9), ale vytrvali so zrakom upreným na Ježiša a na radosť, ktorá stojí pred nami. ■

Stĺpček

AD: J. Stupka:
Nebudte ustarostení
(Dialóg 12/2019)

Toto nie je nesúhlasná reakcia na uvedený článok, možno iba doplnenie, ako to cítim ja.

J. Stupka píše: „Čo môžeme v demokracii odovzdať spoločnosti, ak to nebudú modlitby za všetkých, v našom prípade, za služobníkov vo vysokom postavení... za tých, ktorí sú vo svojom postavení možno viac atakovaní zvykom bohatstva, túžbou po sláve, aj trvalým pokušením sebecky zneužívať moc.“

Nemôžem inak, iba sa pod tieto slová podpísať.

No, jedno je v pokušení žiť a druhé je aktívne a cieľavedome mu podľahnúť.

Fotograf Kamil Vyskočil z jednoty baptistov hovoril: „Keď je človek chorý, modliť sa treba, no k doktorovi ísť musí“. Žiada sa mi jeho slová, v súvislosti s horeuvedeným textom J. Stupku trochu parafrázovať: Keď je človek chorý zlodejstvom a zločinom, treba sa zaňho modliť. No spravodlivo ho postihnúť musí.

Aj za ľudí vo väzení sa dá modliť.

Bohuslav Piatko

Z NEMECKA DO RUMUNSKA

EVA A ONDREJ KURÁNIOVCI – Ondrej pochádza z Báčskeho Petrovca v Srbsku, Eva zo Serede. Spoznali sa na Slovensku a v máji roku 1968 sa zosobášili. Najprv bývali v Seredi, ale v roku 1970 sa legálne presťahovali do Nemecka, kde pôsobili až do dôchodku. Z Nemecka pravidelne (aspoň dvakrát ročne) cestovali do Rumunska, aby povzbudili komunistickým režimom utláčanú cirkev a materiálne pomohli chudobným rodinám. Momentálne žijú a slúžia v Šútove pri Martine. Rozprávala sa s nimi VLADIMÍRA VRAJOVÁ.

Ako ste sa dostali k službe v Rumunsku a ako sa vám podarilo preklenúť jazykovú bariéru?

Ondrej: K službe v Rumunsku sme sa dostali v osemdesiatych rokoch, keď za mnou prišiel jeden brat, Rumun, žijúci v Nemecku, a povedal mi o chorvátskych prisťahovalcoch v rumunskej obci Karaševo (rum. Carasova). Títo ľudia nevedeli dobre po rumunsky a túžili počuť evanjelium a výklad Božieho slova vo svojom rodnom jazyku. A keďže ja som chorváčtinu ovládal, dlho sme neuvažovali a pri prvej možnosti

príležitosti sme sa tam s Evkou vybrali. Dostať sa z Nemecka do Rumunska nám trvalo dva dni a dve noci aj s prestávkami. Dokopy sme do Rumunska prichádzali viac ako desať rokov minimálne dvakrát ročne.

Eva: Našou rumunskou spojkou bol kazateľ zboru v Temešvári (rum. Timisoara) Pascu Balazs, ktorý spolu so svojou manželkou vedel veľmi dobre po nemec-ky. Spolu s Pascom sme chodili do Karaševa, kde nám Pascu pri kontakte s rumunskými veriaci-mi prekladal z nemčiny do rumunčiny.

Predpokladám, že vaša pomoc rumunskej cirkvi bola aj materiálna...

Eva: Samozrejme, pretože v Rumunsku bola počas totality neuvěřiteľná bieda. Keď som prišla do obchodu, tak tam nebolo nič okrem zaváranej fazule naloženej v regáloch. Z Nemecka sme do Rumunska preto prinášali základné potraviny, mäsové konzervy, múku, cukor, olej, margarín, čokoládu, ale aj oblečenie a podobne. Veľmi sa ma dotýka-lo, keď som dala jednej chudobnej sestre kávu a vedela som, že ona si ju neuvarí, ale radšej ju dá

lekárovi. V Rumunsku ťa doktor poriadne nevyšetril a nedal ti lieky, pokiaľ si mu na revanš niečo nedoniesla. Toto boli situácie, v ktorých som si najviac uvedomovala, čo všetko mám a ako málo za to ďakujem.

Ondrej: Okrem toho sme potraviny nakupovali aj v jednom interhoteli v Temešvári, kde bol veľký sklad, do ktorého mohli vstúpiť iba cudzinci a kde sa dalo platiť iba vo valútach. Pamätám si, ako sme tam raz chceli niečo kúpiť, ale obchodník to momentálne nemal a povedal nám, že tento tovar bude k dispozícii až o týždeň. My sme sa však mali v tom čase vracieť do Nemcka, tak sme sa spýtali, či môže potraviny vyzdvihnúť Rumun, ktorému necháme marky. V interhoteli s tým mali problém. Pascu musel prísť a my sme museli dosvedčiť, že ho poznáme, že to je náš priateľ a že on príde vyzdvihnúť tovar, ktorý sme si objednali. V opačnom prípade by ako Rumun nemal žiadnu šancu niečo v tomto sklade kúpiť.

Eva: Na tento hotel v Temešvári sa viaže ešte jedna príhoda, na ktorú veľmi rada spomínam. Bolo to tesne pred Vianocami, keď bola v temešvárskom zbore detská slávnosť a my sme chceli pri tejto príležitosti účinkujúce deti nejakým spôsobom obdarovať. Detí bolo dokopy štyridsaťšesť. V sklade mali krásnych čokoládových mikulášov a ja som túpla, či ich bude dosť pre všetkých. Vedela som, že buď vezmeme štyridsaťšesť kusov, alebo ani jeden. Čokolád bolo na kus presne, odkúpili sme ich všetky a deti boli nadšené, pretože takúto sladkosť zo západu videli prvýkrát v živote a veľmi sa z nej tešili.

Čiže ste slúžili aj v Temešvári?

Ondrej: Nie, do Temešváru sme chodili len ako poslucháči. Tam bol Pascu, ktorý duchovne viedol zbor a rozbehol službu vo viacerých oblastiach. Nosili sme tam len potraviny a oblečenie, ale väčšia duchovná pomoc ne-

bola v Temešvári potrebná. Našou cieľovou oblasťou bolo Karaševo, vzdialené od Temešváru asi stodvadsať kilometrov.

Eva: Chvilu strávené v Temešvári, predovšetkým s Pascom a jeho rodinou, boli pre mňa veľmi vzácne. S Pascom sme síce komunikovali po nemecky, ale on sa pred nami vždy modlil v rumunčine. Aj keď som jeho modlitbám nerozumela, zakaždým som v nich mohla zachytiť mená našich štyroch detí. Povzbudzovalo ma to k intenzívnejšiemu modlitebnému životu, ale zároveň aj zahanbovalo v tom, že človek, ktorý je

Povzbudzovalo ma to k intenzívnejšiemu modlitebnému životu, ale zároveň aj zahanbovalo v tom, že človek, ktorý je prenasledovaný režimom a trie biedu, je v skutočnosti veľmi vďačný a nemyslí len na seba.

prenasledovaný režimom a trie biedu, je v skutočnosti veľmi vďačný a nemyslí len na seba.

Ondrej: To je pravda. Pascu bol ochotný sa pre druhých rozdať. Oblečenie a potraviny, ktoré sme priniesli pre temešvársky zbor, sme vždy vyložili v jeho dome a on to potom porozdával jednotlivým rodinám. Nikdy si nechal nič pre seba.

Vráťme sa k zboru v Karaševe. Aké to bolo slúžiť na tomto mieste?

Ondrej: Karaševo je dedina s asi štyritisíc obyvateľmi, prevažne Chorvátmi a rumunskými Rómami. Keď sme tam začali chodiť, miestna cirkev sa stretávala v malej chalúpku u jednej cigánky. Miestnosť na zhromaždenie bola veľmi malá s rozmermi cca 4 x 3 metre a ľudia v nej boli natlačení. Časom sme sa rozhodli, že v Karaševe postavíme modlitebňu. Kúpili sme pozemok a začali

sme stavať. Vtedy sme nevedeli, ako veľmi bude stavba finančne a časovo náročná, inak by sme sa do nej nikdy nepustili.

Eva: Veru, bolo to veľmi ťažké, ale aj krásne obdobie. Na cesty do Rumunska sme obetovali všetky naše dovolenky, na miestnych cestách sme zničili dve autá. Ja som pracovala ako chemička, ale bola som nútená nájsť si druhé zamestnanie v domove dôchodcov, inak by sme to finančne neutiahli. Všetky peniaze, ktoré som zarobila v stacionári, sme odkladali, a potom sme ich použili na uhradenie nákladov

spojených s cestami do Rumunska.

Ondrej: Ja rád hovorievam, že ma Pán spasil celého, nielen z desiatich percent, a tak mám byť ochotný dať celú výplatu na Božie dielo, keď to on odo mňa žiada, nielen desiatok. Preto sme aj rumunským robotníkom, ktorí s nami pracovali na stavbe, zaplatili dvakrát viac, ako by zarobili inde. Mali sme len jednu podmienku: že budú chodiť do zhromaždenia. Niektorí z nich sa aj obrátili, aj sme ich pokrstili. Jediným negatívom bolo, že týchto ľudí nemal po obrátení kto duchovne viesť. Karaševský zbor nemal pastora, ktorý by sa mohol veriaciim dlhodobo venovať a pracovať s nimi. My sme síce prišli každé štyri mesiace, ale to nestačilo. Zhromaždenie potrebovalo stáleho pracovníka.

Ako to nakoniec dopadlo? Našiel sa nejaký pracovník?

Ondrej: Asi dvadsať kilometrov od Karaševa býval jeden mladý muž, teológ, ktorého som veľmi prosil, aby dochádzal do zboru aspoň každú druhú nedeľu, slúžil slovom, rozprával sa s veriacimi a pomáhal im duchovne rásť. Nesúhlasil s tým, pretože nemal k týmto ľuďom (prevažne Chorvátom a Rómom) žiadny vzťah a zároveň neprežil ani povolanie do tejto služby. Na jednej strane som ho nechcel a nemohol tlačiť do niečoho, do čoho nie je povolaný, na druhej strane ma zamrzelo, že my dochádzame za miestnymi veriacimi až z Nemecka, zatiaľ čo niekto, kto býva blízko pri nich, k nim nemá naklonené srdce.

Eva: Neskôr sa s nami skontaktovali mladí manželia z temešvárskeho zhromaždenia, ktorí sa chceli presťahovať do Karaševa a slúžiť v zbore. Našli sme im ubytovanie, zariadili byt, kúpili auto, všetko povybavovali, ale v období, keď mali prísť, sa ich manželstvo ocitlo v kríze, takže nakoniec všetko zrušili a neprišli. Ozvali sa nám až po dvoch rokoch s tým istým návrhom, ale na základe predchádzajúcej skúsenosti nechcel zbor riskovať a ich žiadosť zamietol.

Ondrej: Nakoniec to dopadlo tak, že sa členom zboru naozaj nik nevenoval a zostali odkázaní sami na seba. Z veľkej modlitebne sa využívala len zhromažďovacia miestnosť na prízemí, celé poschodie bolo nevyužívané a pusté. Veľmi dlho sme sa modlili za to, aby sa Boh priznal k práci našich rúk a aby poschodie v modlitebni nezapadalo prachom a našlo svoje využitie. Asi pred pol rokom mi telefonoval jeden brat z Rumunska a povedal mi, že temešvársky zbor sa rozhodol slúžiť v Karaševe, prebudovať poschodie zborového domu na ubytovacie zariadenie, poslať tam mládežníkov, organizovať letné tábory, víkendovky, brigády a podobne. Veľmi ma to potešilo, bola to odpoveď na naše dlhoročné modlitby.

Kurániovci v mladosti.

Stavba modlitebne v Karaseve

Postavená modlitebna v Karaseve

Podporoval vás v službe v Rumunsku aj váš domáci zbor?

Ondrej: Áno, nemeckej cirkvi ležala táto služba na srdci. Modlili sa za nás, robili zbierky, niektorí s nami išli do Rumunska a pomohli nám pri práci.

Eva: Samozrejme, že sme sa stretli aj s nepochopením. Raz som si nechala v obchode odložiť dvadsať kíľ pomarančov pre rumunské deti a keď som ich prišla vyzdvihnúť, pri pokladni som stretla jednu sestru zo zboru, ktorá veľmi rozmaznávala svoje vnúčatá. Keď ma zbadala, čudovala sa, načo mi je toľko pomarančov, tak som jej povedala, že to vezieme do Rumunska pre deti. Spýtala sa ma: „A to rumunské deti potrebujú toľko pomarančov?“ Toto je veľká bieda nás ľudí: nevedomujeme si, že aj druhí majú tie isté pocity, túžby a potreby ako my a naše rodiny.

Ondrej: Boh nám nezasľúbil, že služba pre neho bude ľahká, práve naopak. Vždy, keď som pri práci na Pánovej vinici zažíval rôzne úskalia, pripomínal som si slová žalmistu: *S plačom vychádza ten, čo rozsieva semeno; s plesaním sa však vráti a donesie snopy* (Ž 126, 6). Rozsiate semeno sa musí kropiť slzami, aby prinieslo úrodu. V Rumunsku sme zažili veľa ťažkých chvíľ, ale Pán nás neopustil a preniesol nás cez všetko zlé. Svojím požehnaním nám vynahradil obetovaný čas, námahu a peniaze, a my môžeme s vďačnosťou a plesaním sledovať, ako práca pre neho dodnes prináša vytúženú úrodu. ■

SLEPEC A SVĚTLO

(2. Korintánom 3, 3)

Pamatuji se, že jsem četl o slepci, kterého kdosi viděl na rohu ulice velkoměsta. Bylo to předměstí, kde bylo špatné osvětlení. Slepec měl vedle sebe rozžatou svítilnu. Tázali se ho, nač je mu svítilna, když je přece slepý a světlo je pro něho totéž jako tma. Slepec odpověděl:

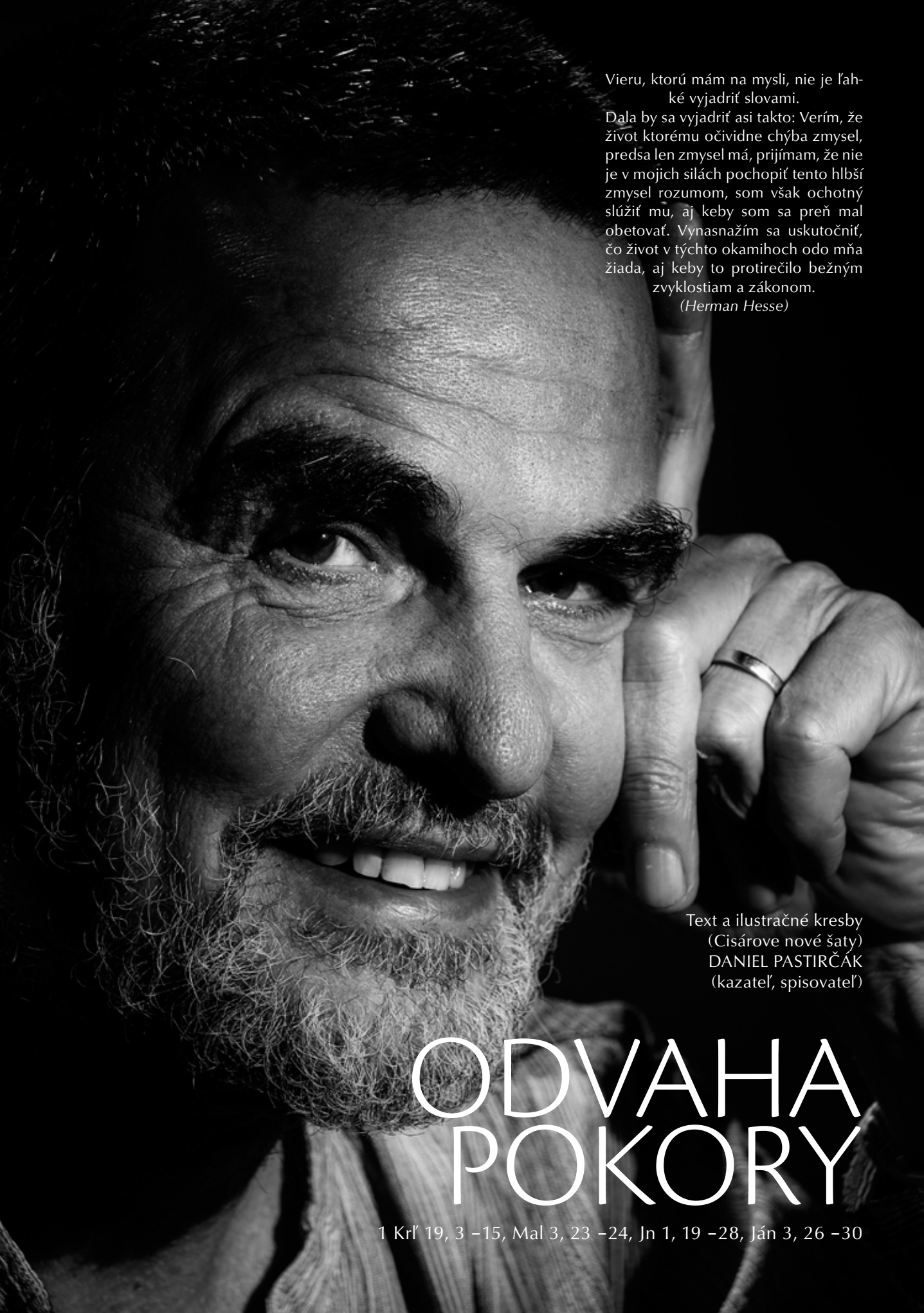
„Svítilnu mám proto, aby někdo přes mne neklopýtl.“

ŽIVÉ SLOVO

Přemýšlejme o tom! Zatímco jeden člověk čte Bibli, sto lidí čte vás i mne. To je to, co apoštol Pavel míní, když praví, že jsme *listy Kristovy, které znají a čtou všichni lidé*. Nedám příliš na to, co může být vykonáno řečmi, jestliže zároveň nekážeme Krista svým životem. Jestliže lidem nedoporučujeme evangelium svým svatým životem a obcováním

v lásce, nezískáme je pro Krista. **(D. L. Moody)**

Živá slova 3/1977, vybral Peter Kailing

Vieru, ktorú mám na mysli, nie je ľahké vyjadriť slovami.

Dala by sa vyjadriť asi takto: Verím, že život ktorému očividne chýba zmysel, predsa len zmysel má, prijímam, že nie je v mojich silách pochopiť tento hlbší zmysel rozumom, som však ochotný slúžiť mu, aj keby som sa preň mal obetovať. Vynasnažím sa uskutočniť, čo život v týchto okamihoch odo mňa žiada, aj keby to protirečilo bežným zvyklostiam a zákonom.

(Herman Hesse)

Text a ilustračné kresby
(Cisárove nové šaty)
DANIEL PASTIRČÁK
(kazateľ, spisovateľ)

ODVAHA POKORY

1 Krľ 19, 3 –15, Mal 3, 23 –24, Jn 1, 19 –28, Ján 3, 26 –30

Ponižujú človeka, mlčím. Klamú, mlčím. Viem o podvode, mlčím. Konajú násilie pred mojimi očami, tvárim sa, že to nevidím. Nemám odvahu. Poslednou sviecou adventu je svieca smelosti. Smelosť je odpoveď na strach. Strach je potrebný; obracia našu pozornosť k nebezpečenstvu, mobilizuje naše sily. Ak nás však ovládne, zbavuje nás slobody. Posadnutý strachom, buď zbabelo útočíme, alebo zbabelo ustupujeme. Ak mám konať slobodne a správne, potrebujem odvahu. Odvaha je nepohodlná cnosť. Je nepraktická, škodí zdraviu, vzpiera sa totiž pudu sebazáchovy. Odvážny človek si často ublíži, nevie sa zaradiť, občas príde i o život.

„Odvážnemu šťastie praje“ hovorievame. Nuž, povedzme si na rovinu – nepraje. Neprialo Sokratovi, neprialo Husovi, Bonhoeferovi ani Patočkovi, neprialo ani Jánovi a Martine... K povahe odvahy totiž patrí i to, že je voči osudu svojho podujatia nezodpovedne ľahostajná. Načo nám je taká cnosť? Nuž, odvaha tým, že život riskuje, život zachraňuje. Zachraňuje pre nás všetko, pre čo je život hodný žitia: Pravdu, spravodlivosť, lásku, slobodu. Bez odvahy nie je možné byť slobodný, spravodlivý ani pravdivý. Andersen o tom napísal vtipnú rozprávku:

Cisárove nové šaty

Dvaja podvodníci majú dobre premyslený podnikateľský zámer. Prídu za Cisárom s ponukou: „Vie-me ušiť záračné šaty. Ten, kto je hlúpy a nehodí sa do svojho úradu, tie šaty neuvidí.“ Krajčíri pracujú, no do krosien nič nevkladajú. Cisár si príde šaty vyskúšať. Aká hrôza: Šaty nevidí. Dávno tušil, že je hlúpy a nehodí sa do svojho úradu. Nik sa to však nesmie dozvedieť, nuž, tvári sa, že je s prácou nadmieru spokojný. Predvedie sa v nových šatách pred ľudom. Náместie je plné. Nikto šaty nevidí,

no všetci ich horlivo vychvaľujú. Nemôžu predsa prezradiť, že sú hlúpi a nehodia sa do svojho úradu. Podnikateľský zámer sa podvodníkom vydaril. Prečo? Ani kráľ, ani jeho ľud nemali odvahu povedať pravdu.

Eliáš

Do témy odvahy nás uvedú dve biblické postavy. Prvou je prorok Eliáš. Vidíme ho ako uniká do samoty v púšti. Uteká v strachu o svoj život. Unavený sám sebou si ľahne pod krík. Žiada si smrť: *Bože, vezmi si môj život. Nie som lepší, než boli moji otcovia.* Jediným únikom mu je spánok. Máme v ňom vidieť zbabelca ovládaného strachom? Veď pre ľudí svojej doby bol príkladom odvahy. Otvorene sa postavil proti zvrhlej vláde Achaba. Stal sa disidentom. Sám proti všetkým. Bol na neho vydaný zatykač. Napriek tomu sa nebál vyjsť so svojho úkrytu a stretnúť sa s Achabom tvárou v tvár. Tvoja odvaha bola odmenená, Eliáš. Pred niekoľkými dňami si triumfoval: žal si víťazstvo za víťazstvom: Prorokoval si, že bude sucho a bolo sucho. Prorokoval si, že bude dážď a bol dážď. Uzavrel si stávkou s Bálový-

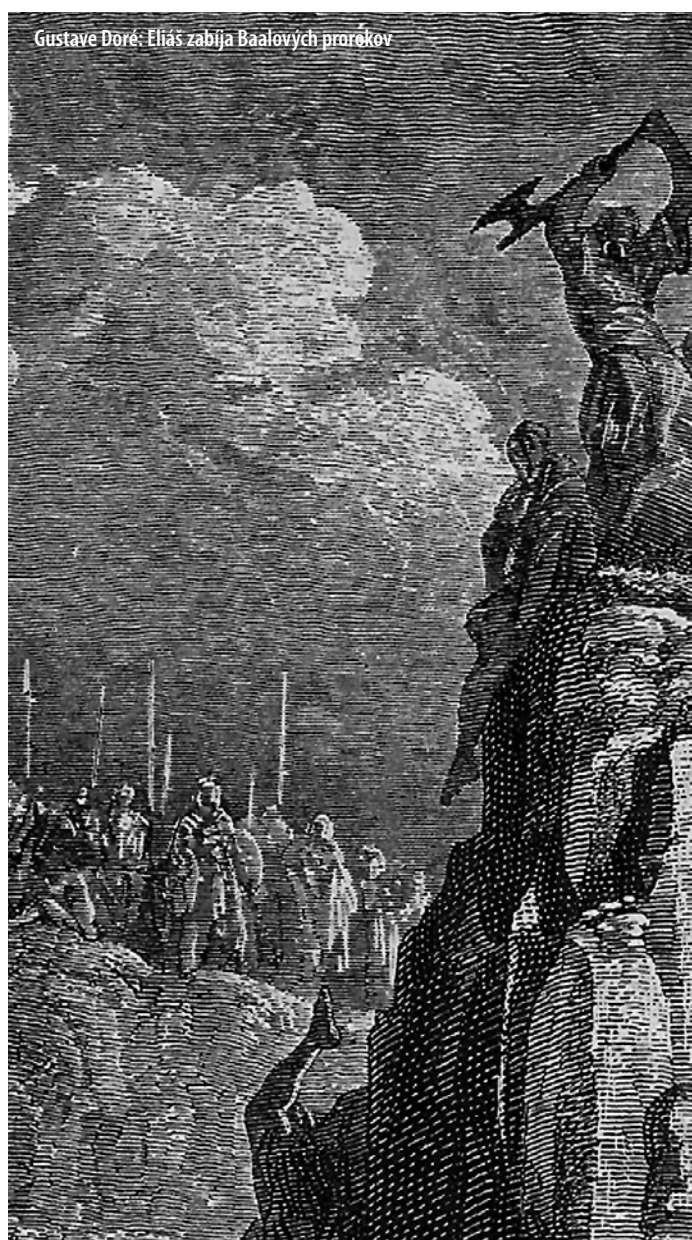

mi prorokmi a vyhral si. Oni Bála vzývali márne, na tvoju modlitbu však zostúpil oheň na oltár. A predsa v tom zázračnom triumfe nenachádzaš vnútornú silu žiť? Čo sa ti stalo Eliáš? Stalo sa ešte čosi. Eliáš, uchvátený triumfom víťazstva, vzal sekeru a rozsekal 450 Bálových prorokov. Čo ho viedlo k tomu strašnému činu? Zbožná nenávisť. Pomstil sa za svojich priateľov prorokov, ktorých nechala kráľovná Jezabel povraždiť. *Oko za oko, zub za zub*. Poznal Boha Mojžišovho zákona, nepoznal Boha zjaveného v Kristovi, Boha lásky k nepriateľom, a predsa sa ho dotkol Kristov Duch. Padol na neho tieň preliatej krvi. Posilnený pokrmom anjela Eliáš putuje 40 dní na Boží vrch. Putuje na stretnutie, túži po Božej prítomnosti. Ustatý z dlhej cesty si ľahne do jaskyne. To prvé, čo ho tu stretne je Božia otázka: *Čo tu robíš, Eliáš?* Boh k nášmu srdcu vždy prichádza takto, ako existenciálna otázka. Otázka po zmysle: Čo tu hľadáš? Lebo iba ten, kto hľadá, nachádza a iba tomu, kto klope, bude otvorené. Eliáš nemá v sebe žiadnu odpoveď, má v sebe iba ranu. Dookola opakuje to isté: *Príliš som horlil za Hospodina*. Áno, horlil priveľmi, tá horlivosť zabila 450 ľudí. Jeho odvaha bola živená svätou nenávisťou, na zlo odpovedala zlom. Teraz to zlo na ňom spočíva ako temný mrak. Jeho odvaha bola živená svätou pýchou, myslel si, že je lepší ako jeho otcovia. Teraz však vie: *Nie som lepší ako boli moji otcovia*.

Vyjdí a postav sa na vrchu pred Hospodina. Vyze vo hlas. Eliáš vyjde. Najprv sa strhne víchor, po ňom príde zemetrasenie, potom na vrch padne oheň. Burácanie živlov je presným obrazom Eliášovej duše. Víchor svätej nenávisť. Zemetrasenie triumfujúceho víťazstva, oheň, čo padol z neba na oltár... Boh však nebol ani vo víchre, ani v zemetrasení, ani v ohni. Triumf živlov pominie, nastáva ticho. Boh je v tom tichu. Znova opakuje svoju otázku: *Čo tu robíš, Eliáš*. Eliáš znovu opakuje trýznivú vetu, plnú sebaznania: *Príliš som horlil za Hospodina*. To ticho je pre Eliáša adventom, tu sa pred ním otvorí nová cesta. Odvahu živnú pýchou a nenávisťou, musí nahradiť odvaha pokory tichého srdca. Tak je to aj s našou odvahou. Odvaha môže byť živená hnevom, nenávisťou a pýchou. Keď som mal 18, mali sme s viacerými spolužiakmi odvahu usporiadať výstavu, ktorou sme sa vzopreli komunistickému režimu. Čo vtedy živilo moju odvahu? Nenávisťný vzdor a pohrdanie tými, čo sa totalitnej moci báli. Odvaha, ktorá sa opiera o pýchu a nenávisť, nás však v rozhodujúcej chvíli zradí. Zradila i apoštola Petra: *Aj keby ťa všetci opustili*, povie Ježišovi, *ja ťa neopustím*. Keď vojaci prídu zajať Ježiša, odvážne vytasí meč. Keď však v dome veľkňaza vidí Ježiša bezmocného, ako naň plujú a vysmieávajú sa mu, jeho odvaha zlyhá. Nedokáže uniesť poníženie.

Eliáš a Ján Krstiteľ

Eliášova postava a postava Jána Krstiteľa sa v texte Písma spája v jednu postavu. Ježiš o Jánovi povie:

Ak to dokážete prijať, on je Eliáš, ktorý mal prísť. Čo Boh naznačil v Eliášovi, dokončil v Jánovi. Kto bol Ján? Azda každý pozná obraz hlavy na zlatej mise. Tak Jánov život skončil. Krásna Salome si za svoj tanec od Herodesa vyžiadala strašný dar. Krvavý plod Jánovej odvahy. Ján bol odvážny. Otvorene kritizoval nemravný život najmocnejšieho muža Palestíny. Rovnako odvážne však kritizoval i náboženské centrum – kňazov a zákonníkov. Jeruzalemská Rada preto za ním vyslala inšpekciu. Autority ho pozorovali so znepokojením: Má obrovský vplyv. Je nebezpečne kritický k náboženskému kultu. Zastáva sa biednych, bohatých volá k pokániu. Jeho dôraz na solidaritu a sociálne vyrovnanie môže podnietiť nepokoje po celej krajine. Je potrebné zastaviť ho – podrobiť ho biblickému posúdeniu. Nech povie na základe akej autority koná? *Kto si, čo o sebe hovoríš?* Otázka inšpekcie je založená na nevyslovenom predpoklade. Ak sa odvažuješ konať to, čo konáš, musíš byť niekto. Musíš mať meno, potvrdené spoločenským tribunálom. *Ja nie som.* Odpovie Ján. *Nie som Mesiáš. Si teda Eliáš?* Ján krúti hlavou *Nie, nie som. Takže si ten prorok?* Ján sa usmieva: *Nie.* Jedným si je istý: to, čo je pre neho podstatné, nespočíva v ňom samom, nedá sa označiť žiadnym menom. Inšpekcia stráca trpezlivosť: *Povedz teda, čo ty sám hovoríš o sebe?* Ján konečne nachádza čosi, čím vie sám seba pomenovať. Slová si požičal od proroka Izaiáša: *Som hlas volajúceho na púšti: Vyrovnajte Pánovu cestu.* Mojej osobe netreba venovať pozornosť, na mne nezáleží. Ja nie som *ten, kto volá...* Som iba jeho *hlas*. Moje nepatrné bytie je iba formou komunikácie. Chcem žiť tak, aby sa vo mne vyjadrilo to *Slovo, ktoré bolo na počiatku, slovo cez ktoré všetko povstalo.* O mnoho storočí neskôr sa mních Thomas Merton pýta tú istú otázku sám seba: „A čo som ja?“ Odpovedá si podobne: „Ja sám som slovom, ktoré hovorí Boh. Mohol by Boh hovoriť slovo, ktoré by nemalo zmysel? Som volaný, aby som tvoril zvnútra, s ním, s jeho milosťou, zmysel, ktorý zrkadlí jeho pravdu a robí zo mňa jeho „slovo“ vyslovované slobodne v mojej osobnej situácii.“

Iba ak sa vrátim do Božieho prameňa, iba ak sa stotožním s vôľou, ktorá ma ustanovuje v bytí, stávam sa naozaj sám sebou. Aké zvláštne. Tí, čo sa pýtajú, lebo sa nazdávajú, že sú niekým, splývajú pred nami v nerozlíšenú masu. Ten, čo odmieta každé meno, a tvrdí, že je iba hlas, pred nami stojí ako neopakovateľná individualita.

Tak prečo?

Prečo teda krstíš, ak nie si Mesiáš, Eliáš ani prorok? Otázka v sebe skrýva obvinenie: Robíš čosi, na čo nemáš právo. Ján odpoveď nemusí hľadať dlho: Myslí na to vždy, keď berie do dlaní riečnu vodu a leje ju na hlavu kajúcnika. „Nemám moc premeniť život. Moja voda je iba znamením premeny, moc premeniť človeka má ktosi iný. *Ja krstím vodou, no*

medzi vami je ten koho nepoznáte. Ten krstí Duchom Svätým. Ak by tu nebol, moje úbohé rituály sú zbytočné. Taký je údel svedka. Svedčí o skutočnosti, no sám nie je tou skutočnosťou. Svedčí o premieňajúcej moci, no sám tú moc nikomu nemôže udeliť. Nuž stihne ho osud, ktorý čaká každého svedka. Jeho vlastný učeník mu povie: *Ten, o ktorom si vydal svedectvo, teraz krstí viac učeníkov ako ty.* Predstavujem si Jána, ako v tej ťažkej chvíli

pootvorí ústa, jazykom si oblíže suché pery. Ten, o ktorom svedčil, ho svojou prítomnosťou odsúva nabok. Všetko, prečo žil, sa naplnilo a v tom naplnení sa to končí. Ako bude ďalej žiť? Nepocítil Ján v tej chvíli závisť, nezaútočila na jeho srdce odveká ľudská rivalita? Koľko ráz v dejinách, cirkev a jej svedkovia, podľahli tomuto pokušeniu. V rozhodujúcej chvíli dali prednosť opojeniu z duchovnej moci, nad prostou úlohou, byť iba malým, chvíľu dôležitým, no v zápäti bezvýznamným míľnikom na ceste, ktorou Boh prichádza k človeku. Ján nepodľahol. Keď prehovoril, jeho slová pramenili z hĺbky. Bolesť sa v nich miešala s neznámou radosťou. Od začiatku to bolo tak, nikdy to nebolo inak: *On*

musí rásť a ja ubúdať. Som len cesta. Cesta leží pod nohami toho, kto prichádza. Keď je prejdená, v naplnenom ciele zostáva zabudnutá. Som maličkou časťou nesmierného celku, som iba písmenkom v ohromnom Božom súvetí. Nie som stred sveta. Nie ja, ale ten, *kto má nevestu, je ženíchom.* Mne patrí údel ženíchovho priateľa, radujem sa, keď počujem ženíchov hlas. My všetci, ja a ty i zástup, ktorému slúžime, sme prázdnota, on prichádza, aby tú prázdnotu naplnil a spojil všetko so všetkým v svadobnej noci večného milovania. Sme iba ne-

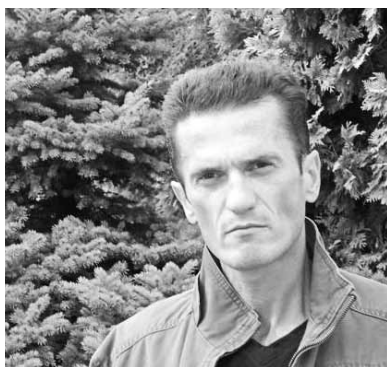
patrnými prejavmi bytia, no on je bytie samotné – Ten, ktorý bol, ktorý je a bude. Moja radosť nie je vo mne. Som nikto. Môj stred, môj život, moja večnosť, moja láska, moja pravda je on. Tu je prameň Jánovej odvahy. Ticho pokory na dne, kde prýšči večný prameň. Preto našiel napokon i odvahu ustúpiť, stratiť sa, aby do stredy vstúpil ten, kto jediný naozaj je a v ňom my všetci máme svoje bytie. Taká odvaha sa živí modlitbou. Lebo skutočná modlitba je tým

najodvážnejším činom. V modlitbe strácam seba, aby všetko kým som, tu bolo z Boha. *Chudobní duchom,* napísal Majster Eckhart, *sú tí, ktorí Bohu všetko nechali tak, ako to mal, keď sme ešte neboli.* Takú chudobu nič neohrozuje, taká chudoba sa môže odvážať k tým najslobodnejším činom. Byť takto pokorným, znamená vrátiť sa k prvotnej prostote dieťaťa v nás. Tak ako v Andersenovej rozprávke. Nahý kráľ kráča námestím, všetci mu tleskajú. Všetko by bolo šťastne dopadlo, keby na námestí nebolo dieťa: Veď on je nahý! Dieťa pokazilo hru. Vo svojej prvotnej pokore dieťa ešte nelipne na vlastnej dôstojnosti, preto má odvahu povedať pravdu.

Odvahu potrebujeme každý deň.

Bez nej sa nik z nás nemôže stať skutočným človekom. Ak chce byť človek v tom, čo robí, pravdivý, musí znovu a znovu konať kroky odvahy i za cenu ohrozenia. Tu nestačí iba byť verný sám sebe, je potrebné viac – byť v pokore verný láske a pravde. Odvaha prameniaca z pýchy v ktorej chcem iba potvrdiť sám seba, plodí zlo a rozdeľuje, iba odvaha prameniaca z pokory spája a premáha dobrom zlo. Nech v nás teda horí adventná svieca pokory a osvetľuje budúce dni našou odvahou konať pravdivo, slobodne a s láskou. ■

ODDYCH S JEŽIŠOM

PAVOL BOMBA, Kalinovo

Nie je jednoduché ani zdravé dlhodobo fungovať v nadmernom pracovnom zaťažení. V minulosti som bol zamestnaný v dvoch väčších fabrikách a vždy som prechovával obdiv a úctu k robotníkom na ťažkých pracovných miestach. Pracovali dookola v trojzmennom režime, väčšinou v nepriaznivých až neľudských podmienkach, s nedostatočným mzdovým ohodnotením. V duchu som sa neraz tešil s nimi, keď už mali fajront a stáli pri pichacích hodinách.

Každá naplno a dôsledne vykonávaná práca – manuálna aj intelektuálna – vyčerpáva: drina v lese, na stavbe, či pri sústruhu, služba zdravotníka, vypätie učiteľa, poctivá vedecká činnosť, zodpovedné manažovanie firmy. Keď už je tlak na organizmus neúnosný, pomôže krátka prestávka, osviežujúci nápoj, alebo aj nutné odskočenie na záchod. Po práci dobre padne obľúbený relax.

Túžba po oddychu odráža jednu z najzákladnejších ľudských potrieb, ktorej dobre rozumel aj Pán Ježiš, vedomý si navyše toho, že oddych patril k hlavným obrazom duchovného blaha. Preto k sebe volal tých, ktorí vyvíjali namáhavú aktivitu a boli ustatí, aby si pri ňom odpočinuli (Mt 11, 28). Námaha a únava ľudí jeho sveta sa tiež zvykne spájať s ustarostenosťou, biedou a trápením, ktoré pochádzali najmä zo sociálnych, možno aj politických či iných pomerov. Ježiš dodnes neprestal k sebe volať s tým istým úmyslom všetkých s podobnými druhmi zaťaženia.

Umenie odpočinku

Závažným problémom súčasného človeka však je, že nevie odpočívať. Práca a zaneprázdnenosť sa stávajú pre čoraz viac ľudí novodobou modlou a odpočinok zdrojom nervozity. Ešte väčším problémom je odpočinok s niekým alebo pri niekom. Je, napríklad, verejným tajomstvom, že pre mnohých dospelých bývajú tzv. „rodinné“ dovolenky trpenou povinnou jazdou, ktorou sa iracionálne udržiavajú v sebaklame rodinnej súdržnosti, ktorá dávno prestala byť skutočnosťou a vedú k tomu aj svoje deti. Nezanedbateľná časť ľudí uvážene volí odpočinok osamote. Z vlastnej skúsenosti viem, že s pribúdajúcim vekom sa značne okresáva počet tých, v spoločnosti ktorých si dokážem naozaj oddýchnuť, uvoľniť sa, a naopak, výrazne viac je tých, ktorých blízkosť ma nejakým spôsobom rozrušuje, vyčerpáva, ojedinelo až traumatizuje (radšej nevediem, aký typ ľudí najviac).

U kresťanov sa oddych pri Ježišovi považuje za samozrejmosť, no realita je zložitejšia a závisí od toho, či dotýčny tomuto oddychu rozumie, ako ho vníma a čo od neho očakáva. Vzácné intímne chvíle s Pánom prežívame rôzne. Raz príjemne,

obživujúco, inokedy v citovom rozporení alebo v napätí, čo od nás bude chcieť, a zase inokedy v nás prebiehajú ťažké vnútorné zápasy, takže v Pánovej prítomnosti akoby sme si neoddychnuli, ale vyšli z nej ešte viac uťahaní.

Odpočinku pri Ježišovi sa neustále učím. Okrem iného zisťujem, ako veľmi som sa mýlil, keď som si myslel, že Ježišovo pozvanie k odpočinku sleduje skrytý či „hlbší“ zámer. Že je uňho iba zámenkou na morálnu inváziu voči mne. Že chce so mnou viesť vysokú zdrvivú debatu, rozoberať moje hriechy a nedostatky, zavalit ma príkazmi a povinnosťami, nútiť ma ku skľučujúcej bilancii života. O nič z toho mu nejde. Záleží mu výhradne na tom, aby som si pri ňom oddýchol – obyčajne, rýdzo. Nič viac a nič menej. Kedykoľvek, pod vplyvom cirkevnického pudu, chcem v odpočinku pri Ježišovi objaviť nejakú zduchovenú veľkoleposť, jeho pravá hodnota sa mi začne strácať.

Oddych ako dar

Odpočinok pri Ježišovi je dar (*dám vám odpočinúť*), pre prijatie ktorého však musím niečo urobiť. Po prvé, musím sa priblížiť k Ježišovi a stráviť s ním čas. Svoj dar mi nemôže hodiť na diaľku. Tak môže dôjsť k interakcii, k vzájomnému obohateniu a prijatiu úžitku, takže oddýchnem si nielen pri ňom, ale aj spolu s ním a on so mnou. Po druhé, musím sa vymaniť spod večnej vlády mentálnych schém, potlačiť vplyv kultúrno-náboženských kódov myslenia a správania, jedným slovom, prekonať vypestované mechanizmy, ktoré bránia odovzdanému spočinutiu v Kristovom náručí.

Ak by som mal poukázať na niektoré situácie praveho odpočinku s Ježišom, tak je to napríklad sponátny ranný piknik s učeníkmi na brehu Genezaretského jazera, naplnený obojstrannou radosťou z toho, že po strastiplných udalostiach posledných dní môžu byť opäť spolu. Alebo Máriine zanietené počúvanie Majstra. Môže ním byť neobyčajný pokoj ťažko chorého pacienta. V inom prípade vďačné zastavenie sa pri maličkých veciach počas dňa. Oddych s Ježišom je oázou v púšti zošierajúcich duševných stavov. Oddych s Ježišom je najväčší motív môjho života. ■

KEĎ SME NEVERNÍ, ON ZOSTÁVA VERNÝ

MARTIN KAUCÁRIK

(Kostolník v evanjelickom cirkevnom zbore v Dolnom Kubíne.)

Vyrastal som v kresťanskej rodine, od detstva som chodil na besiedku a do kostola. Po konfirmácii som sa začal stretávať s ďalšími mladými ľuďmi na biblických skupinkách, na ktorých ku mne Pán prehováral cez vykladané slovo a ja som mu odovzdal svoj život. Dovtedy som bol zlý žiak, hrozilo mi prepadnutie, potom ma Boh začal viesť ku zodpovednosti, takže som bol v ďalšom ročníku vyznamenaný za výborný prospech.

Na základnú vojenskú službu som išiel ako osemnásťročný s Bibliou v ruke a s predsavzatím, že tam budem zvestovať evanjelium. Tri mesiace pred ukončením vojny som sa však začal vzdalovať od Pána, vyskúšal som marihuanu a alkohol. Keď som sa vrátil z vojenskej služby domov, bol som už viacmenej vo svete, aj keď som ešte stále chodil do kostola a predstieral som, že žijem ako každý iný kresťan.

Postupne som sa stával závislým na marihuane, začal som prepadať zábavám a životu v smilstve. V tom období som vstúpil do vzťahu s vydatou ženou, matkou troch synov, ktorá sa kvôli mne rozviedla a začala so mnou žiť v spoločnej domácnosti. Neskôr sa nám narodil syn Adam, ktorý má dnes pätnásť rokov. Mojou vinou však náš vzťah stroškotal a Janka zostala na výchovu nášho syna sama.

Pamätám si na jeden deň, keď som sa vliezol v aute so svojim bratom, ktorý sa ma spýtal, ako vyzerá môj vzťah s Bohom, a ja som mu na to povedal, že Boh neexistuje. Netrvalo dlho a Pán veľmi zreteľne prehovoril k môjmu srdcu a otriasol mojim životom. Pár dní pred Vianocami v roku 2014 som išiel spolu so svojimi kamarátmi na kopec jazdiť kiting. Keď bol už vietor veľmi slabý a ostatní z partie už dávno skončili s jazdením, ocitol som sa vo vzduchovej špirále a vyletel som vysoko do povetria. Po chvíli som dopadol nohami na zem a zacítil som, že niečo nie je v poriadku. Horko-ťažko som dolyžoval k autu, kde mi môj kamarát dal balíček drog, takže som do nemocnice prišiel spokojný a veselý. Ošetrojúci lekár mi povedal, že mám zlomenú pätu, ktorá sa bude zrastať minimálne desať týždňov, pričom rehabilitácia potrvá ďalšie tri mesiace. Svojmu nadriadenému v zamestnaní (vtedy som robil v pohrebnej službe) som však zaklamal a povedal som mu, že sa do práce vrátim na začiat-

ku marca, aj keď to podľa lekárskej správy nebolo možné.

Hneď po úraze začal Boh intenzívne pracovať na mojom srdci. Zo začiatku som síce ešte užíval drogy a myslel som si, že mi nič nechýba, ale veľmi rýchlo prišiel stav vytriezovania, v ktorom som musel začať rozmyšľať nad svojím životom. Spomenul som si na rôzne situácie,

v ktorých som ublížil druhým ľuďom a v ktorých som sa zachoval zle a bezohľadne. Vedel som, že takto žiť ďalej nemôžem a ani nechcem, padol som na kolená a v plači som prosil Pána Ježiša o odpustenie. Som presvedčený, že spasenie som od Boha prijal v čase dospievania, a hoci som sa potom od neho vzdialil, on dokázal svoju vernosť a v ten správny čas ma navrátil k sebe. Pán mi bol milostivý aj v tom, že ma okamžite oslobodil od závislosti na

drogách.

V tomto období som sa nerozprával so žiadnymi kresťanmi, dokonca ani neviem, či sa za mňa vtedy niekto modlil, viem však, že som zažíval nadprirodzenú prácu Ducha svätého, ktorý ma viedol k pokániu, k modlitbe a čítaniu Božieho slova. Viedol ma k tomu, aby som navštívil ľudí, ktorým som ublížil a prosil ich o odpustenie. Viedol ma k obnoveniu vzťahu s mojim synom a jeho mamou, s ktorými som nebol viac ako jeden rok v kontakte. Viedol ma k tomu, aby som ich vyhľadal a prosil ich o odpustenie za všetko zlé, čo som im spôsobil.

Som vďačný Pánovi, že ma uzdravil nielen duchovne, ale aj telesne. Po štyroch týždňoch od úrazu som mal ísť na prvý kontrolný röntgen, na základe ktorého mal ortopéd posúdiť, či sa päta dobre zrasta. Lekár chvíľu neveriacky pozeral do monitora a potom mi povedal, že noha je zahojená. Bol to prvý človek, ktorému som mohol svedčiť.

Do práce som sa vrátil v marci, ako som sa predtým dohodol s nadriadeným.

Obdobie, ktoré nasledovalo po mojom zotavení a v ktorom som od nuly budoval svoj vzťah s Jankou a Adamom, bolo veľmi náročné a sprevádzalo ho predovšetkým očakávanie na Boha a jeho konanie. Túžil som, aby sme sa s Jankou stali manželmi a žili spolu ako rodina, a veľmi som sa za túto vec modlil. Požiadal som ju o ruku, ale neprijala to. Myslela si o mne, že som blázon, a obávam sa, že si to myslí dodnes. Nechcel som sa však vzdať tak ľahko, stále som sa za túto vec modlil, Janku s Adamom som pravidelne navštevoval, veril som, že Božia vôľa je, aby sme spolu žili ako rodina. Po niekoľkých týždňoch mi Janka veľmi otvorene povedala, že so mnou ani s mojou vierou nechce mať nič spoločné. Prišiel som domov, bol som rozbitý, sklamaný, znepokojený, pretože moja predstava o tom, že Janka prijme Pána Ježiša a budeme spolu žiť ako manželia, bola odrazu zrútená. Ráno, keď som vstal, modlil som sa a na kolenách som Pána prosil, aby ku mne prehovoril, aby som porozumel tomu, čo sa deje. Vtedy som jasne pochopil, že Pán má pre mňa pripravené niečo lepšie, a do tejto oblasti môjho života konečne prišiel pokoj a radosť. V tej chvíli som mohol Pánovi s dôverou odovzdať do rúk svoju budúcnosť. Dnes som opatrný, keď sa modlím sa za veci, o ktorých si myslím, že sú pre mňa dobré, pretože to, čo je dobré v mojich očiach, nemusí byť dobré v Božích očiach. Radšej sa učím volať k Bohu slovami: „Nech sa stane tvoja vôľa“.

Pán ma v priebehu ďalších dvoch rokov viedol k tomu, aby som odišiel z civilného zamestnania a začal pracovať ako kostolník. Som mu vďačný za to, že si aj túto službu používa a potvrdzuje ju svojím požehnaním. S odstupom času môžem vyznať, že aj pri mne Boh dokázal, že jeho vôľa pre naše životy je dobrá, ľubá a dokonalá. ■

KOMUNITA

Žijeme v dobe, keď vzťahy cez sociálne siete majú tendenciu nahrádzať fyzické stretnutia ľudí v čase a priestore. Kladieme si otázky typu: Potrebujeme súčasný človek komunitu, akou je miestne cirkevné spoločenstvo? Ak áno, tak v čom môže byť pre neho pomocou a prínosom? Čo to znamená tvoriť cirkevný zbor? Čo znamená budovať Cirkev?

Rozhodli sme sa začiatkom roka 2020 venovať rozmyšľaniu nad témou, aké princípy treba mať na pamäti, aby naše malé spoločenstvo vyžarovalo jasnú orientáciu na Boha, fungovalo a bolo na požehnanie a prospech naprieč generáciami, názorovým a kultúrnym dôrazom, osobným ambíciám a doterajším skúsenostiam.

Zaznie desať úvah o komunite z úst deviatich členov nášho spoločenstva. Ich základom budú biblické texty, ktoré odkazujú na jadro, na ideál. Z týchto kamienkov by sme radi vystavali mozaiku toho, čím by každý z nás mohol prispieť k tomu, aby sa kultivovala naša vzájomná spolupatričnosť a z nášho fyzického stretávania vyžarovalo ovocie Ducha Svätého: láska, radosť, pokoj, zhovievavosť, láskavosť, dobrota, vernosť, miernosť, zdržanlivosť (Gal 5, 22). Aby to primárne prinášalo slávu tomu, ktorý nás vo všetkom prevyšuje, Bohu, ktorý sa zjavil v osobe Ježiša Krista.

Tých desať princípov, o ktorých chceme rozmyšľať, sme objavili v Desatore, ktoré bolo komunikované, keď sa z Izraelitov formoval boží ľud, ktorého poslaním bolo, byť svedectvom o živom Bohu pre všetky národy zeme. Obvykle v prikázaniach vidíme hranice, za ktoré nesmieme. Nebudeme sa však zaoberať tým, čo si ešte môžeme dovoliť, aby sme neboli uznaní za vinných, ale naopak, sústredíme sa na pozitívny cieľ, ktorý je za tým. Budeme hľadať aký životný štýl znamená praktické naplnenie Božieho zámeru, byť jeho obrazom, jeho dobrou vôňou v súčasnej dobe. Budeme hľadať princípy, ktoré by nám mohli pomôcť zmierniť dôsledky zranení v našich medziludských vzťahoch. Budeme uvažovať: o vzťahoch k Bohu, ktorý jediný má tú moc, aby nás navzájom spájal; o osobných ambíciách vo vzťahu k vyššiemu cieľu; o obraze, ktorý ako komunita o sebe navonok vytvárame; o hodnote spoločne prežitého času; o fungovaní medzigeneračných vzťahov; o vzájomnej prajnosti a odpúšťaní; o význame čistoty vo vzťahoch mužov a žien; o solidarite v sociálne rozdelenom svete; o pestovaní spoločenstva pravdy v láske; a o skrytých myšlienkach o druhých a ich vplyve na vzájomné vzťahy. ■

*Jozef Kerekréty, podpredseda staršovstva,
CB Bratislava-Cukrová, Informačný list 1/2020*

O NESPOKOJNEJ HALÚZKE

Text: BOHUSLAV PIATKO
Foto: MARTIN MEDŇANSKÝ

Nestáva sa často, že by v takom menšom meste ako je Stará Turá nebolo kde zaparkovať. Nám sa to krátko pred Vianocami stalo a nebolo to pred obchodným strediskom, ale pred stánkom kultúry. Auto sme nechali na chodníku v neďalekom sídlisku a prišli sme do domu kultúry pešo. Áut a ľudí ako keby tu vystupovala nejaká rocková hviezda. Hviezda to síce nebola, ale hviezdíčky áno – staroturanské deti hrali ďalší zo série muzikálov manželov Feríkovcov *O nespokojnej halúzke*.

Dnešným deťom to asi veľa nehovorí, ale tí starší, ktorým ešte rodičia čítali, alebo neskôr si čítali sami, vedia, že ide o rozprávkovú knižku Márie Rafajovej, ktorá ich napísala ešte v prvej polovici minulého storočia.

Siahol po nej a rozprávky skĺbil do jedného celku Peter Ferík, piesne vybrala (v spolupráci s Jankou Nagajovou z Bardejova) a nacvičila Janka Feríková. A tak vznikol muzikál, ktorý, ako hovorí Janka a spieva sa v jednej piesni, nám pomáha „rásť hore k nebu“. A deti zo súboru Lastovička na javisku naozaj rástli v choreografii Barbory Janákovéj, pedagogičky z bratislavského konzervatória, v kostýmoch Zuzanky Slivkovej, študentky kostýmového výtvarníctva.

Tento tím pripravil predstavenie, ktoré deti so zápalom zahrli a zaspievali.

Hviezdne predstavenie.

PETER FERÍK je úspešný podnikateľ v oblasti záhradkárskeho a chovateľského potrieb, predseda občianskeho združenia SLUHA a – už dlhé roky autor scenárov muzikálov pre deti, ktoré si radi pozrú aj ich rodičia. A tak som mu dal pár otázok:

Scenárov na takéto muzikály máš za sebou dosť. Stali sa už súčasťou staroturanského predvianočného života. Prečo píšeš muzikály a nie jednoduchšie dramatizácie?

Neviem, či píšem muzikály. Nie je to môj pôvodný zámer. Moje písanie je oveľa pragmatickejšie. Každý rok chystáme na Vianoce vystúpenie z deťmi, Janka vyberie piesne a ja musím niečo napísať. Z dôrazom na to musím. To však nie je všetko. Potom sú samostatné nácviky s hudobníkmi, tvorba aranžmánov, návrh scény, kulís, kostýmov, choreografie a rekvizít. Nakoniec to honosne nazveme muzikál a predstavenie je na svete. Deti sa na to vždy tešia.

Prečo píšeš pre deti a nie pre dospelých?

Tak ako som povedal, robíme s deťmi, Janka ich učí spievať a ja k tomu pripojím nejaký scenár. Vždy keď píšem nejakú rolu, píšem ju pre konkrétne dieťa. Halúzku som písal pre 7-ročnú Anetku. Vedel som, že je veľmi

šikovná a usilovná, preto dostala veľa textu. Zvládla to už na druhej skúške. Tento rok sme mali veľa detí, bolo čo rozdeľovať.

Tvoje scenáre sú do istej miery dramatizácie poviedok buď sestier Royových, teraz M. Rafajovej. Keď hovorím „do istej miery“ tak je to naozaj tak. Je tam veľmi výrazný tvoj autorský vklad, dokonca podriaďuješ výber podkladov svojim zámerom – teraz si prepojil dve či tri rozprávky? Prečo? Prečo sa neuspokojíš s jednoduchou dramatizáciou textov?

Asi to mám v povahe. Rád tvorím, vymýšľam si, stačí mi len malá inšpirácia a už to ide. Snažím sa tam vložiť veľa poučných a duchovných významov. Inokedy ma napadnú také veci, ktoré ani do scenára nemôžem zaradiť. Napr.: halúzka, ktorej bola blúzka príúška....

Z Nespokojnej halúzky by sa dala spraviť dramatická

„tragédia“. Ale z celého predstavenia sršal neuveriteľný optimizmus, aj keď Halúzka bola takmer vyschnutá – na dne. Nepopierateľne tomu pomohla piesňová časť... Kto do scenára vkladá túto dušu optimizmu?

V Royovej aj Rafajovej dielach sa bežne stretávame so smrťou. Dokonca často zomierajú hlavní hrdinovia. Martinko v Royovej debute, alebo halúzka skončila na ohni. Písali o smrti ako o prirodzenej súčasti života. Práca s deťmi nám však dáva veľa optimizmu a entuziazmu. Sú vtipné, radostné, srší z nich energia, a to nás ovplyvňuje. Záver muzikálu naozaj mal byť tragédiou s halúzkou na hranici. Priznám sa, že pri závere som sa veľa modlil. Potom prišiel nápad o nádeji, zaštepení a novom začiatku. „Chcem rásť hore k nebu, chcem žiť život nový...“ Vtedy som ani netušil, že rodičia hlavnej hrdinky majú krízu, ktorá pravdepodobne skončí rozvodom. A nie, len oni potrebujú počut o nádeji a novom začiatku. ■

CIRKEV BRATSKÁ V 20. A 21. STOROČÍ

KALENDÁRIUM VI

(50-te – začiatok 70-tych rokov)

Predchádzajúcu časť Kalendária sme sa pozreli na represie a podmienky, v ktorých fungovala cirkev v komunistickom režime. Tam začíname aj tento diel Kalendária.

- na úrady bolo nutné nahlásiť presné miesta a časy bohoslužieb a žiadať o schválenie dátumu, miesta a programu konferencií;
- úradom bolo nutné predkladať na schválenie kandidátov aj výsledky volieb do Predsedníctva Cirkvi bratskej a do Rady Cirkvi bratskej.
- schvaľovali ústavu cirkvi;
- limitovali a komplikovali štúdium na teologických školách;
- prísne sledovali zahraničné návštevy a kontakty;
- neumožňovali vydávanie náboženskej literatúry;
- nedovoľovali dovoz literatúry zo zahraničia;
- len výnimočne umožnili vycestovať do zahraničia na kresťanské konferencie alebo na štúdium;
- bránili výstavbe a rekonštrukcii modlitební;
- robili domové prehliadky a zastrášovali;
- verbovali duchovných k spolupráci s tajnou políciou;
- deti duchovných a laických pracovníkov mali často explicitný zákaz študovať na humanitných odboroch stredných a vysokých škôl;
- veriaci sa pre výhradu vo svedomí a pre ideologické nároky štátu takmer vôbec nemohli zapojiť do pedagogických povolaní, preto ich ani neštudovali; ani do právnických, vojenských alebo bezpečnostných – lebo tie boli voči kresťanom a občanom navyše aj represívne;
- pôsobenie vo vedúcich funkciách alebo v štátnej správe bolo viazané na zrieknutie sa aktívneho prejavu viery, vrátane účasti na bohoslužbách – volalo sa to „byť vysporiadaný s náboženskou otázkou“.

Od roku 1964 časť slovenskej národne uvedomelej inteligencie v bratislavskom zbore žiadala, aby cirkev zmenila svoj názov tak, aby v ňom neimplikovala národnosť. To sa stretlo s pozitívnym ohlasom aj v zboroch v tššinskej oblasti (kde sa hovorí poľsky) a v cirkvi prebehol prieskum, ktorý mal priniesť návrh nového mena.

O zmene mena sa v cirkvi hovorilo od konferencie v roku 1951, keď sa JČ stala cirkvou troch národností (českej, slovenskej a poľskej). Meno prijaté po prvej svetovej vojne sa na Slovensku a Tššinsku stávalo prekážkou misie.

Konferencia JČ v Brne 1967 schválila nové meno cirkvi: **Cirkev bratská**.

V rokoch 1968 – 1969, počas krátkeho politického uvoľnenia, mohla Cirkev bratská vydať vo veľkom náklade slovenskú Bibliu v preklade profesora Jozefa Roháčka a *Kresťanský spevník*, ako aj vtedy veľmi populárne platne s piesňami a duchovnou kresťanskou tematikou a ďalšiu literatúru. Medzi mládežou sa veľmi populárnym stal spevník *Písničky na cestu* (1970).

Bolo obnovené vydávanie cirkevného časopisu s novým názvom *Bratská rodina*, ktorý zohľadňoval zmenu mena cirkvi (1. 4. 1969). Od roku 2001 vychádza pod novým názvom *Brána*, ktorý je skratkou pôvodného.

V roku 1970 vyšla prvá slovenská *Biblická konkordancia* Juraja Potúčka a v roku 1977 *Detský spevník* (ako *Prídavok ku Kresťanskému spevníku*). V 80-tych rokoch vznikol spevníček 59 piesní s originálnym názvom *Gítara sanctorum*. Noty k nemu sa postupne tlačili na špeciálnom notostrojí ako samizdaty, bez oficiálneho povolenia. V oficiálnom cirkevnom nakladateľstve vyšlo aj niekoľko kníh z prostredia našej cirkvi, tri básnické zbierky a kniha úvah Milana Jurču. V krátkom období politického uvoľnenia sa veľa uvažovalo o odluke cirkvi od štátu. Úrady sa k tomuto riešeniu najprv prikláňali, ale potom rozhodli, že sa na vzťahu štátu a cirkvi nič meniť nebude. Politická premena Československej socialistickej republiky (ČSSR) na federatívny štát Čechov a Slovákov mala dopad aj na Cirkev bratskú.

15. 6. 1969 sa v Leviciach konala prvá konferencia slovenských zborov. Na nej bolo zvolené prvé Predsedníctvo Cirkvi bratskej (7 členné), ktoré podliehalo slovenskej Konferencii Cirkvi bratskej (jeden delegát na 25 členov). Slovenské zbory získali značnú autonómiu. Cirkev bratská na Slovensku mala vtedy tri zbory a približne 842 členov: Prešov (388), Bratislava (161) a Levice (293).

Od roku 1969 sa každoročne konala samostatná slovenská Konferencia Cirkvi bratskej spravidla jeden mesiac pred Spoločnou konferenciou Cirkvi bratskej (delegáti z ČR a SR). Na Spoločnej konferencii 30. 5. 1970 bola schválená nová Ústava Cirkvi bratskej, ktorá obsahovala „federatívne“ zmeny v usporiadaní cirkvi a zaviedol sa tzv. asymetrický model správy cirkvi (a o. i. znova aj tajné hlasovanie v orgánoch cirkvi). Česká časť cirkvi zostala priamo pod správou celoštátnej Rady, ktorá bola zároveň najvyšším výkonným orgánom celej cirkvi v ČR aj SR. V celoštátnej Rade boli vždy dvaja zástupcovia zo Slovenska (t. j. z Predsedníctva CB) a jeden z Tššinska. ■ **Spracoval Štefan Evín (Zoznam použitej a študijnej literatúry je k dispozícii v redakcii)**

JÁN LAJČIAK (1875–1918)

HISTORICKÝ KONTEXT

Osobnosť Jána Lajčiaka nás privádza k prahu rodiacej sa slobodnej spoločnosti a zároveň nám jasne ukazuje cestu, ako sa s týmto vďačným „problémom“ vysporiadať. Je ňou vzdelanosť, schopnosť sebareflexie, živý kontakt s vyspelými krajinami, ale i návrat k rodnej hrudi. Jeho život anticipuje mnohé výzvy, ktoré sa stali omnoho aktuálnejšími práve v deň jeho smrti. Akú hodnotu má pre nás múdrosť? Vznik Československa znamenal aj novú epochu kultúry a vzdelávania, ktoré našu spoločnosť posúvalo vpred. Žiaľ, tento pozitívny príklad sme po obnovení slobodného režimu pred 30 rokmi už nenasledovali a dnes zberáme ovocie. Ešte vypuklejšia problematika Lajčiakovho príbehu spočíva v otázke postavenia osobnosti (intelektuála, umelca, človeka pevného charakteru,...) v dobách pokoja. História nás totiž učí, že čas skutočných osobností nastáva predovšetkým v dramatických okolnostiach. Vtedy sa zrazu vynoria osobnosti, ktoré sú ochotné riskovať a vziať na seba ťarchu možnej zmeny k lepšiemu, kým v komfortných časoch pokoja sa skutočné osobnosti dostávajú do úzadia, aby na scénu vystúpili hodnotovo vyprázdnení ľudia priemeru. Meno Jána Lajčiaka sa však v ostatných rokoch oprášilo a stalo sa symbolom ľudí odsunutých na perifériu.

STUDNICA MÚDROSTI

(Ján Lajčiak)

Dvíha sa do výšin mohutný Kriváň, akoby svojou ľadovou pokrývkou oral chladné nebo nad Liptovom. Pod ním tečú vody Bieleho Váhu odhodlané nezastaviť sa, dokým spolu so spriatelneným Čiernym Váhom nedoputujú do teplejších končín zeme. Nakoniec spočinú v Čiernom mori, ktoré patrí práve tak bielym Rusom a Ukrajincom na severe, ako snedým Turkom na juhu. Zvláštny to obraz protirečení i súzvuku zároveň. Zvláštny to osud človeka, ktorého životná púť tiež začala tu, pod Tatrami.

Ak sa vydáte na cestu z jeho rodiska – Pribyliny smerom k Tatrám, tá cesta sa vám bude zdať rovná ako pravítko priložené priamo na kriváňský štít. Cesta človeka k vrcholu svojich možností však často býva zároveň cestou do samoty. A je v nej veľa skrytých zákrut. Tak to bolo aj v prípade Jána Lajčiaka. Nohy študenta ho unášali na západ, kým mysľou sa upriamili na východ a srdcom zostal pripútaný k rodnej zemi. Svojou múdrosťou a nadobudnutým vzdelaním obsiahol celý svet a nás, Slovákov, naučil spoznávať samých seba.

Evanjelickú teológiu vyštudoval v Prešove a nemeckom Erlengene. V Nemecku taktiež dosiahol titul doktor filozofie, pričom sa špecializoval na štúdium orientálnych jazykov. Neskôr svoju vzdelanosť korunoval na jednej z najslávnejších univerzít sveta, keď na Sorbonne v Paríži obhájil svoju prácu o prorokovi Ezechieli a stal sa z neho doktor teológie. Všetky tieto prestížne školy musel Ján Lajčiak zvládnuť bez podpory rodičov, ktorí zomreli ešte počas jeho štúdia na gymnáziu v Banskej Bystrici. Je ťažké čo i len vymenovať množstvo jazykov, ktoré Lajčiak poznal. Okrem slovenčiny a češtiny, sa zmocnil aj maďarčiny, latinčiny, gréčtiny, hebrejčiny, nemčiny, angličtiny, taliančiny, rómčiny, asýrčiny, sýrčiny, etiópčiny, arabčiny, semitských jazykov a epigafík, talmudu, egyptčiny, staroperzštiny, sanskritu, čínštiny, staroslovančiny, ruštiny. Nepredstaviteľné! Do nášho jazyka preložil biblické Žalmy a evanjeliá. Tiež napísal dielo *Slovensko a kultúra* či rómsku gramatiku.

Napriek jeho rozsiahlym vedomostiam a schopnostiam sa miestom jeho pôsobiska stala malebná, no odlahlá podhorská obec Vyšná Boca. Tu, skôr v lone prírody, než v ľudskej spoločnosti, ktorá by ho zahŕňala obdivom, dožil svoj krátky život ako tamojší evanjelický farrár. Zomrel v deň vzniku Československa a na dlhé roky sa na neho zabudlo. Veď nebol, ako zo všetkých strán viditeľný, Kriváň. Skôr bol studňou, skrytou, no hlbokou.. s čistou osviežujúcou vodou, tak vzácnu a nevyhnutnú pre život národa. Už len do nej načrieť a privlastniť si ten poklad viery, pokory a vedomostí!

Zvláštna filmová pocta

Vo filme o inom významnom evanjelikovi Albertovi Škarvanovi sa vyskytla aj postava Jána Lajčiaka. Nestvárnil ho však žiadny herec. Jeho postavu dokonca hral človek, ktorý sa na Lajčiaka ani nepodobal (bol i vyzeral podstatne staršie). A predsa to bol dobrý nápad: Lajčiaka stvárnil človek s menom Sloboda. To sedí, lebo človek, skutočne slobodný, je ten, kto je múdry, pokorný a poznajúci pravdu. A tento Rudolf Sloboda, ktorý si uctil Jána Lajčiaka jeho stvárnením vo filme, bol navyše jedným z najvýznamnejších slovenských spisovateľov v minulom storočí. Napriek tomu žil len v ústraní (podobne ako Lajčiak) a jeho domovom mu bol len malý záhradný domček. ■

Rubriku Misia redakčne pripravuje
JURAJ INSTITORIS v spolupráci s **VLADIMÍROU VRAJOVOU**.

Jarká a Juraj v strede s deťmi

Áno, je to tak. Niektorí ste o tom len počuli, alebo čítali, mnohí ste nás už aj stretli. V každom prípade je to oficiálne – sme späť na Slovensku! Naše správy o službe slovenským Rómom v najväčšom meste Škótska sa končia, no v spojení mysle a ducha ste s nami prežili okolo 200 zhromaždení Aleluja, do 300 domácich skupiniek, o niečo menej utorkových drop-inov, ale aj návštevy, výlety, oslavy, svadby, krsty i požehnávanie. Cez tieto riadky ste odpredavali na krátkodobú misiu tri tímy, zúčastnili sa na štyroch konferenciách o multikultúrnom zakladaní zborov, zorganizovali s nami multikultúrne Bohoslužby a ďalšie akcie, ale aj spoznali našich priateľov. Veríme, že ste v príbehoch mohli vnímať, ako Pán Boh pôsobí v životoch jednotlivcov, cirkvi aj našej spoločnosti. Vieme, že by to nebolo možné bez Jeho milosti, a vašich srdc otvorených pre štedrosť a modlitby, preto vám chceme predovšetkým úprimne poďakovať!

POSLEDNÉ SPRÁVY Z GOVANHILLU

JARKA A JURAJ INSTITORISOVCI

Letné cestovanie a návrat

Leto sme, ako obvykle trávili našim slovenským turné západ-stred-východ a dovolenku sme zavŕšili oddychovým týždňom na juhu Španielska. Napriek obavám, ako toľké cestovanie vo štvorici zvládneme, išlo všetko hladko. Občerstvili nás stretnutia s rodinou a priateľmi a spolu s príjemnými prezentáciami vo viacerých zboroch spôsobili, že sme sa začali ešte viac tešiť na náš návrat na Slovensko.

Intenzívny rodinný čas pri mori, ktorý sme si všetci užili, nám trochu vyhrial kosti pred návratom do Škótska, kde leto v minulom roku nedorazilo.

Jeseň plná rozlúčok

Z dovolenky sme rovno vhupli do služby. Filip sa už usadil v Bardejove, Kenny bežne kázal dvakrát každú nedeľu a iní dobrovoľníci už neboli. V praxi tak Juraj kázal na Aleluja každý týždeň, malý

oddych mal zhruba raz za mesiac, keď sme mali špeciálne spojené zhromaždenie. Okrem toho mu zostala aj príprava skupiniek každú stredu a pomoc s prípravou drop-inu. Bolo to také tempo, že okrem štúdia na doktorát nestíhal žiadne iné návštevy a stretnutia. Ale vďaka tomu jednému „oddychovému“ týždňu mesačne bez kázania sa toho dalo stihnúť dosť – zopakovali sme si deň otvorenej ulice, mali sme sviatočný víkend s Večerou Pánovou s hosťujúcim kazateľom a ešte aj vďakyvzdanie so sobotným bábkovým divadlom, kde prišlo toľko ľudí, až sme tých neskorších museli z bezpečnostných dôvodov poslať domov.

Božie vedenie sme zažili aj vtedy, keď Juraj po lete nevedel, akej téme alebo textom sa má venovať. Ako z núdze cnosť pokračoval v Evanjeliu podľa Jána, ktorému sme sa venovali pred dovolenkou. Začal v 2. kapitole a postupne sa dostal až do sedemnástej. Nakoniec to bolo veľmi silné, lebo to vyšlo tak, že posledné nedele kázal na Ježišovu rozlúčkovú reč. Cez slová útechy a odvahy, ktoré Ježiš na záver venoval svojim najbližším, mohol aj on posilniť vo viere všetkých, ktorí prežívali pochybnosti pre náš odchod.

Odchádzať po piatich rokoch nie je len tak, prežili sme celú sériu dojemných rozlúčok. S tímom vedúcich sme išli na výlet ku hradu, ktorý je pokreslený rozprávkovými graffiti, mali sme rozlúčkové Aleluja, rozlúčkový drop-in a v našu poslednú nedeľu v Glasgowe sme mali spojené Bohoslužby, kde Juraj kázal po anglicky. Okrem toho sme mali viacero rozlúčkových obedov, večerí a káv, dokonca aj bowling s našimi blízkymi. Bolo to plné emócií do poslednej chvíle. Ešte v deň odletu sme stihli napísať pohľadnicu susede, ktorá nám so slzami v očiach zaklopala na dvere a darovala deťom plyšákov. Okrem toho nám aj pomohla, keď sme jej mohli darovať našu orchideu, ktorú sme dostali na začiatku pobytu a prakticky neustále celých 5 rokov kvitla.

Cez Kaliforniu na Slovensko

Aby sme to lúčenie nemali také jednoduché, Juraj si doslova pár dní pred sťahovaním ešte odletel na

týždeň na konferenciu do San Diega. Témou konferencie bol „Kristus v celom Písme“, čo presne zapadá do témy jeho práce. Okrem toho, že si vypočul mnohé podnetné príspevky, mohol aj jeden sám predniesť a postretávať nových aj starých známych.

Keďže deti mali svoju predstavu o balení, mnohé krabice sme museli plniť hlboko v noci, keď už deti spali. Celkom to rezonovalo s príjazdom sťahovák. Najskôr spomínali večer, potom 1:30 a nakoniec sa objavili o tretej ráno. Ale hlavne, že sme sa zmestili! Na naše prekvapenie, celkom dobre sme sa zmestili aj po ich príchode. Neboli sme si istí, či

Balenie

San Diego

náš 1-izbák v Bystrici dokáže absorbovať 4-člennú rodinu aj tých 30 krabíc a kufrov. Dokáže!

Odkedy sme prišli, mali sme viacero príjemných, zoznamovacích stretnutí. Ale pravdou je, že na rozdiel od našich vecí, naša myseľ stále cestuje. Začínáme cítiť, že nie sme v Škótsku, ale ešte úplne nechápeme, že sme na Slovensku. Tým, že sme prišli akurát uprostred predvianočného zhonu a Abi začne chodiť do škôlky až po prázdninách, tak nám ešte dosť zúfalo chýba pravidelnejší režim. Fungujeme zo dňa na deň, vybavujeme a stretávame sa, ako to vyjde.

Juraj už aj stihol pohovor na Rade Cirkvi bratskej a asi po jeden a pol hodine priateľského grilovania ho s vďačnosťou prijali na vikariát v B. Bystrici. Nezamestnaný vydržal len mesiac. Jarka nevydržala ani toľko, deti bez škôlky v malom byte vyžadujú neustálu pozornosť, pre ňu to teda bolo aspoň také náročné ako „bežné“ mesiace.

Dovidenia

S Glasgowom sme sa rozlúčili, ale veríme, že nie navždy. Juraj má ešte dva roky, aby v Škótsku dokončil doktorát, takže cestu okolo mat bude. Niekedy skúsi zobrať celú rodinu a trebárs sa podarí aj vrátiť ku dobrej tradícii misijných pobytov. Hoci sme odišli, dvere za sebou nechávame otvorené. Je to priesťor aj pre vážne modlitby. Bratia a sestry v Govanhille potrebujú služobníkov, ktorí majú široké srdce a hlboké poznanie Jeho Slova. Nevola

do tejto služby Pán niekoho z vás? Povzbudzujeme vás, aby ste sa skúsili na začiatku roka stíšiť, či náhodou niekto z vás nebude počuť Jeho klopanie. Ak by ste v tejto súvislosti mali konkrétne otázky, nebojte sa nám napísať. Radi vám odpovieme.

S naším návratom končí aj finančná podpora našej misie. Ďakujeme všetkým, ktorí ste zo svojho vlastného obetovali pre túto službu! Ak máte Govanhill stále na srdci, stačí maličkosť.

Účet zostáva rovnaký (SK91 0200 0000 0000 3773 3152), len zmeňte variabilný symbol na 2012111 a vaše prostriedky doputujú k Márii, ktorá v tejto službe verne stojí už sedem rokov a neplánuje poľaviť :)

Záverečné podnety na modlitby

Ďakujeme Bohu za špeciálnych päť rokov na misii;

Ďakujeme za Jurajove štúdium a konferenciu v San Diegu;

Ďakujeme za množstvo rozlúčok, ktoré nás utvrdili v tom, že naša služba bola dôležitá;

Ďakujeme za hladké sťahovanie a srdečné privítania;

Ďakujeme za nové povolanie do služby v B. Bystrici;

Prosíme za povolanie nového služobníka do Govanhillu;

Prosíme za nové, väčšie bývanie;

Prosíme, aby si naše deti aj my vnútorne zvykli na nový domov;

Prosíme, aby sme ako rodina boli užitoční pre budovanie Božieho kráľovstva na Slovensku. ■

Rozlúčková tekvica

ROK OTÁZOK ZA NAMI AJ PRED NAMI

Rok 2019 bol pre manželov-misionárov **PETRA a LEENU KURUCOVCOV** mnohostrannou skúškou. Ich služba aj vzťah sa dostal do krízy, a tak na tri mesiace prišli na Slovensko, aby tu opäť našli pevnú pôdu pod nohami. V lete sa vrátili do Nepálu a momentálne pôsobia v Indii. To najdôležitejšie z ich správ, ktoré za uplynulý rok napísali a natočili na video, spracoval JURAJ INSTITORIS.

Peter po operácii očí

Po operácii pravého oka sa podľa môjho doktora zlepšila aj rohovka ľavého oka a vidím teoreticky lepšie. Zaujímavé je, že všetko vidím aj tak rozmazané, čo je podľa doktora cena za operáciu cross-link, ktorou som prešiel. Takže subjektívne vidím horšie a možno sa to nikdy nezlepší. Možno si na to môj mozog zvykne, možno sa to počas roka, alebo dvoch zlepší a možno nie. Počas pobytu na Slovensku som vďaka nižšej nadmorskej výške videl o trochu lepšie. Po návrate do Nepálu sa môj zrak znovu ešte viac rozostřil. Nehrozí mi už oslepnutie, lebo stav rohoviek je lepší, ale spôsob akým vidím, je ťažko opísateľný a veľmi stresujúci. Veľmi ďakujem za modlitby a prosím každého, kto má tento môj problém na srdci, aby na mňa myslel. Veľmi rád by som videl ostro. Nie je to v možnostiach súčasnej

medicíny, ale Boh je zvrchovaný a môže mi umožniť vidieť jasne.

Návrat do Nepálu

Po príchode do Nepálu sme sa snažili pokračovať v službe tak ako pred našim odchodom na Slovensko. Zbor v ktorom sme slúžili neprejavil záujem o to, aby sme pokračovali v biblických štúdiách a postupne sa pred nami počas prvých dvoch mesiacov zatvárali všetky dvere. Aj stav mojich očí sa od príchodu veľmi zhoršil. Začali s Leenou pochýbovať, či bolo správne sa vrátiť, lebo to vyzeralo, že okrem podpory detí štipendiami a adopcie na diaľku v detskom domove, nemáme čo robiť. Naším jediným úspechom bolo, že sa nám podarilo priviesť jednu sestru do zboru, ktorá prijala Krista. Samozrejme sme sa z toho veľmi tešili.

Modlili sme sa za naše ďalšie smerovanie, lebo žiť v Nepále len kvôli plateniu školného a podpore detí v domove nie je efektívne a veľmi sme prosili Boha, aby nám ukázal, kam ďalej smerovať. A ukázal, len absolútne nie to, čo sme čakali.

Do Indie?

Dostali sme pozvanie ísť slúžiť do zboru, ktorý sa stará v detskom domove o 160 detí. Tiež majú Biblickú školu a boli by veľmi radi, ak by sme prišli a pripojili sa k ich službe. Čo budeme hovoriť, ponuka bola ideálna a s Leenou sme sa veľmi potešili. V čom je háčik? Ponuka prišla od zboru v jednej z najizolovanejších častí Indie, pre ktorú ešte minulý rok platilo obmedzenie pre pobyt turistov. Po zvažovaní pre a proti sme sa nakoniec rozhodli ponuku prijať. S našim presunom do Indie sú spojené viaceré riziká a problémy, potrebujeme všetko v Nepále pred odchodom usporiadať a prenasledovanie kresťanov v Indii je podstatne intenzívnejšie ako v Nepále. Leena ako Nepálka našťastie víza nepotrebuje, ja budem mať sprvoti len turistické a budem musieť krajinu na deň opustiť každé tri mesiace. Budeme sa musieť rýchlo adaptovať na novú kultúru, veci a riešiť všetky maličkosti s tým spojené.

Prechod do Indie

Dlhšie sme sa neozývali, lebo kvôli fluktuácii v elektrickej sieti nám odpálilo nabíjačky na mobil aj počítač. Internet na tomto mieste prakticky nie je, funguje asi ako u nás pred 15 rokmi. Komuniku-

jeme najmä s rodičmi, keď prideme do mesta, ktoré je vzdialené asi 15 kilometrov.

Do Indie nás pozvali z organizácie Indian Christian Fellowship, o ktorej sme mali cez ich sponzorov veľmi dobré referencie. Realita však bola iná, ako sme čakali. Leena ovláda miestnu reč, a tak sme sa mohli rozprávať s ľuďmi v okolí pastora, ktorým nás pozval. Vyjadrovali sa o ňom veľmi negatívne a videli sme aj obrovské budovy a pozemky, o ktorých sme si mysleli, že patria miestnej cirkvi. Nechceli sme veriť „klebetám“, čo nám hovorili miestni, ktorým sme zvestovali evanjelium. Spomínali, že nežije so svojou manželkou ale chodí za inými ženami. Potom si aj Leena všimla, že na ňu „hádže očkom“. Okrem toho sme si všimli, že je veľmi autoritatívny a jeho spolupracovníci z neho majú strach. Ďalším varovným znakom pre nás bolo, že po aj po tridsiatich rokoch jeho služby na tomto mieste na Bohoslužby prakticky nikto nechodí.

Priviedlo nás to do hlbkej krízy a dilemy, či máme odísť. Rozhodli sme sa zostať kvôli deťom, keďže tu prevádzkujú dva detské domovy – jeden pre chlapcov a jeden pre dievčatá. Začali sme chodiť do dievčenského domova, neskôr sme chodili takmer výhradne do chlapčenského. Tam sme aj zostali bývať a trávil s chlapcami každý voľný deň a vyučovali ich Bibliu. Všetci pracovníci domovov sú hinduisti, čo sa týka podmienok, v dievčenskom domove sa to ešte dalo zniesť. Čo sme však zažili v chlapčenskom domove nás viedlo až k tomu, aby sme kontaktovali políciu. Zistili sme, že je to viac

hostel ako detský domov, keďže väčšina detí má rodičov. To by sa dalo pochopiť, na rozdiel od ponižovania a bitia chlapcov, ktorého sme boli svedkami. Videli sme ako pastor tvrdo bije jedného tínedžera, pritom inak s deťmi vôbec nehovoril a staral sa len o to, ako prebieha stavba nových budov. Podobne vedúci chlapcov ponižujú a rasisticky urážajú, deti sa ich boja. Za tieto roky sa nám potvrdilo, že deti tu trpia bez ohľadu nato, či sú na ulici alebo v takýchto „detských domovoch“.

Napriek tomu všetkému sme sa rozhodli zostať a slúžiť, aj keď nevieme vnútorne rešpektovať takto nastavené „pravidlá“. Snažíme sa s chlapcami tráviť čas, hoci ho majú málo – musia pracovať na stavbe, sami o seba sa starať, variť si a pod., a ľudia, ktorí by im mali pomáhať na nich len kričia a bijú ich. Stávalo sa aj, že sme zranené deti museli zobrať do nemocnice.

Ako dopadol náš úmysel riešiť to na políciu? Raz som spravil priestupok, keď som zle zaparkoval. Naše auto obkolesili policajti a prišli si po mňa do holičstva, kde som práve bol. Musel som ísť von, volali nás na policajnú stanicu spísať protokol a hrozili nám súdom. Stačil jeden telefonát pastrovi a hlavný policajt, ktorý bol dovtedy veľmi prísny mi začal hovoriť: „Ty si môj priateľ, nič sa nedeje, môžeš ísť!“ Cez toto sme si uvedomili, že správy o tom, akú má pastor moc a majetky sú pravdivé a nemá zmysel domáhať sa spravodlivosti u miestnej polície. My sami sa bojíme, som tu len na turistické víza a nevieme, s kým by sme sa

dostali do krížiku. Na konfrontáciu nemáme sily a prostriedky, namiesto toho tu slúžime, dávame deťom toľko lásky, koľko vieme, denne ich učíme Bibliu, každý týždeň kážeme, kupujeme im základné potraviny a sladkosti.

Problémy nám teraz robí, že pastor chce cez nás prilákať nových sponzorov. Chcel by ísť do Európy a od nás si žiada kontakty, pričom je veľmi ťažké ho odbiť. Snažíme sa od neho držať stranou, ale ťažko to znášame a nevieme, ako dlho tu budeme môcť zostať. Ak môžete, modlite sa za nás, najmä za naše bezpečie, zdravie a múdrosť pri rozhodovaní ako dlho tu zostať, prípadne, kam inam ísť. Veľmi ďakujeme všetkým, ktorí na nás myslíte aj tým, ktorí nás finančne podporujú!

Medzitým v Nepále

Naša služba podpory detí štipendiami v Nepále však pokračuje, tak ako aj adopcia detí na diaľku. Za tento polrok sme uhradili školné pre 14 detí v provincii Sindupalchowk. S deťmi sme mali piknik, kde sme sa s nimi mohli lepšie spoznať a rozprávať sa aj s ich rodinami. Deťom sme kúpili školské potreby. Poskytli sme takto podporu vo výške 80 000 NPR, podľa súčasného kurzu cca 650 Eur. Na polročnú podporu detí v detskom domove a štipendiá deťom v iných projektoch sme minuli 120 000 NPR (cca. 975 Eur).

S úctou a prianím požehnania, Peter a Leena Kurucovi. ■

TROLEJBUS BRATISLAVA

TOMÁŠ KOMRSKA

ANJEL

Je studené nedeľné ráno 4:50.

Prázdny plávam pustým mestom a opustené zastávky len, pre istotu, prejdem pomalšie, či sa predsa len niekto na nej neukrýva pred zimou.

Asi v polovici trasy, na jednej zo zastávok, stojí ľudská bytosť. „Dobré ráno,“ navzájom si poprajeme a veľmi pokojná žena, asi v mojom veku si sadla na predné sedadlo. Sami dvaja sme doputovali na konečnú pri cintoríne, kde rozvážna neznáma vystúpila a kamsi odkráčala.

Po dvoch kolách, zhruba po troch hodinách, bola táto istá žena pripravená na konečnej ísť spať.

Pretože som mal do odchodu ešte 15 min a vonku bola riadna zima, pozval som tajomnú neznámu dnu.

„Hej, ďakujem, to je milé.“

„Prepáčte, som zvedavý, skoro ráno som vás sem priviezol, a teraz idete naspäť, kde ste boli takto zväčša ráno?“

„Vidíte tam cez cestu tú reštauráciu?“

„Hej, hej, vidím.“

„Tak tam chodím upratovať. Veľmi milí majitelia mi vyšli v ústrety a zamestnali ma. Viete, ja som na invalidnom dôchodku a oni mi umožnili si takto privyrobiť.“

Táto žena, prekypujúca zvláštnym hlbokým pokojom, vyzerajúca zdravo, je na invalidnom dôchodku?

„Prepáčte, ale veď vyzeráte tak zdravo a pokojne?“

„Viete, prežila som vlastnú smrť.“

Nastalo ticho.

Ventilátory kúrenia ako keby tiež v tejto tajomnej chvíli zbystrili a bzučali dôstojne tichšie.

„Mala som žalúdočné vredy a raz, keď som prišla domov z práce, mi vred praskol a vlastne som vykrvácala do vnútra. Našla ma mama, ktorá sa mi nevedela dovoliť, a potom privolaná záchranka ma dopravila v podstate mŕtvu do nemocnice, kde ma oživil. Lekári to tak zadefinovali, že som zomrela a vrátila sa.“

Ticho.

„Potom za mnou na izbu chodili rôzni lekári a pýtali sa ma, že čo som zažila.“

Ticho.

Už nie až taká neznáma, ale o to tajomnejšia, pokojne sedí a hľadá na mňa. Cítim pohľad anjela, ktorý vie a ktorý pozná hodnotu času.

Opatrne som zašepkal: „A čo ste zažili?“

Po chvíľke, veľmi rozvážne a pokojne povedala:

„Odišla som na nádhernú lúku, kde ma privítala ľudská bytosť v bielom a znela tam nesmierne krásna a nesmierne upokojujúca hudba.“

Ticho.

„A potom?“

„A potom som porozumela, že moja úloha sa ešte tu na zemi neskončila.“

„A aká je vaša úloha?“

„Moja úloha, ako úloha každého človeka je šíriť lásku.“

„Ale akú lásku? A ako? Ako tomu rozumiete?“

„Každý človek má možnosť tušiť Boha, večnosť. Len je chyba, keď namiesto Boha posadí seba, alebo iného človeka, prírodu, či myšlienku. Každý človek má možnosť porozumieť láske, ktorá dáva zmysel, ktorá obohacuje obdarovaného aj darcu. Lenže vzbura voči skutočnému Bohu to zahmlieva a kazí.“

„A čo budete dnes robiť?“

„Idem sa postarať o moju mamu, pobudnúť s ňou. Potom sa pôjdem prejsť do lesa a nasávať atmosféru stvoreného.“

Okrem zimomriavok som sa na nič iné nezmohol. Ale zato mi hlavou dookola prúdili večne nezodpovedané, večne aktuálne otázky:

A čo budem robiť dnes ja?

Čo budem šíriť?

Čo budem nasávať?

Koho, alebo čo vlastne zbožňujem? ■

Z ROKOVANIA RCB

DECEMBER 2019

Rada rozhodla:

O podpore pre vydanie prekladu knihy *Členstvo v cirkvi* (Church Membership, autor J. Leeman) z Publikačného fondu.

O decembrových odmenách pre pracovníkov ústredia cirkvi a o úprave platov pracovníkov ústredia od 1. 1. 2020.

Rada prerokovala a schválila:

Priebeh Spoločnej konferencie v Českom Těšíně. Prijala návrh českej Rady, aby na spoločné stretnutie v roku 2020 boli pozvaní aj členovia Predsedníctva Spoločnej konferencie.

Nové znenie internej smernice č. 17 – Mzdový poriadok s platnosťou od 1. 1. 2020.

Dohodu o prenájme priestorov, ktoré využíva predseda Rady v Leviciach ako svoju pracovňu.

Rada zobrala na vedomie:

Hlasovanie v Zbore Spišská Nová Ves zo 17. novembra 2019 o zotrvaní kazateľa Martina Kačura, ktorý pokračuje v službe zboru v ďalšom období.

Určila nových vizitátorov pre zbor v Banskej Bystrici, ktorými budú kazatelia Martin Jurčo a Rastislav Betina, nakoľko ide o vizitáciu zboru, ktorého správcom je člen Rady.

Žiadosť zboru v Žiline o zriadenie nového zboru v Žiline – Za kostolom a plánuje stretnutie so staršovstvom zboru a spoločenstvom tejto stanice.

Rezignáciu Filipa Šicka na funkciu člena správnej rady Betánie Senec n.o. a vymenovanie Slavojka Krupu za člena jej správnej rady.

Žiadosť o štátny príspevok pre pracovníka pre stanicu Kaplnka v Leviciach. Rada potrebuje stanovisko staršovstva Zboru CB v Bratislave – Kaplnka. Zároveň dáva na vedomie, že momentálne ústredie nemá k dispozícii voľné mzdové prostriedky pre ďalšie príspevky pre pracovníkov zo štátnych zdrojov a zároveň rok 2020 bude prechodový, kedy by mal zostať zachovaný súčasný stav a od roku 2021 príde k zásadnej zmene financovania duchovných pracovníkov na zboroch. Ústredie cirkvi poskytuje plný pracovno-právny a administratívny servis v prípade zamestnania pracovníka a jeho financovania z vlastných zdrojov zboru.

Priebežnú informáciu finančného odboru o príprave nového spôsobu rozdeľovania štátneho príspevku pre zbory.

Informáciu o čase a mieste konania spoločnej pastorálky v roku 2020: 21.–23. 9. 2020, Hotel Jerzka, Sečská prehrada.

Ďalej Rada

Pokračovala v diskusii o teologickej identite CB a o teologických presvedčeniach členov Rady.

Mala rozhovor s Pierrom van Vuurenom, ktorý požiadal o obnovenie pozastavenej ordinácie. Rada v súlade s uznesením konferencie z roku 2016 obnovila jeho ordináciu. Pierre van Vuuren je tak kazateľom Cirkvi bratskej mimo činnú službu. Brat informoval o situácii v rómskych staniach v Hlinnom, Lesíčku a Rokycanoch. Veriaci v Lesíčku a Rokycanoch sa po dohode predstaviteľov zborov pripojili k Apoštolskej cirkvi.

Mala rozhovor s Jurajom Institorisom, ktorý sa prihlásil do vikariátu a zaradila ho do vikariátu v zbore Banská Bystrica. Uvedenie vikára do služby je plánované na 19. 1. 2020.

Predĺžila poverenie Pavla Halžu ako administrátora zboru vo Vranove nad Topľou do 31. 3. 2020.

Predĺžila polovičný pracovný úväzok kazateľovi Marekovi Tomašovičovi v zbore v Trnave do 31. 3. 2020.

Vymenovala členov správnej rady Diakonického združenia Betánia, ú. z.: Pavel Boroš, Božena Čičelová, Ivan André, Jana Hlatká, Ján Komrska; členov dozornej rady Diakonického združenia Betánia, ú. z.: Marcel Markuš, Peter Šimkovic, Jakub Novotný.

Dohodla termíny porád pre prvý polrok 2020 a odsúhlasila termíny pre podávanie návrhov na Konferenciu 2020: Prvé kolo podávania návrhov je do 14. februára 2020.

Po dohode so zborom v Prešove odporúča všetkým, ktorí chcú poskytnúť pomoc pre postihnutých výbuchom bytového domu v Prešove, aby tak urobili cez účet prešovského zboru. Tento spôsob umožňuje priamu a efektívnu pomoc konkrétnym postihnutým. IBAN: SK45 0900 0000 0000 9628 5564 a variabilný symbol: 6122019.

(Spracované z podkladov RCB.)

NALOMENÉ TRIDSAŤROČIE

BOHUSLAV PIATKO
(šéfredaktor, publicista)

„Naše země nevzkvétá“, povedal pred 30 rokmi vo svojom prvom novoročnom príhovore prvý po-novembrový prezident Václav Havel. V skratke vyratúva príčiny tohto stavu a zhrňa ich osobnou skúsenosťou: „Když jsem ne-dávno letěl do Bratislavy, našel jsem při různých jednáních čas k tomu, abych pohlédl z okna. Viděl jsem komplex Slovaftu a hned za ním velkoměsto Pe-tržalku. Ten pohled mi stačil k tomu, abych pochopil, že naši státníci a političtí činitelé se po desíletí nedívali nebo nechtě-li dívat ani z oken svých letadel. Žádná četba statistik, které mám k dispozici, by mi neumožnila rychleji a snadněji pochopit stav, do něhož jsme se dostali.“

Niekedy v prvej polovici 90-tych rokov, keď začal „mečiarizmus“ nadobúdať desivé rozmery, som sa spýtal vtedajšieho ministra financií S. Kozlíka, ktorého som poznal ako slušného človeka, či nevidí, kam Slovensko „ko-čirujú“? Povedal mi: „Vieš, z okna vládnej Audiny vidíš svet inak“.

Vládco tejto éry pohltilo sme-tisko dejín. Žiaľ, ani ďalšie gene-rácie politikov nastavený kurz nezmenili a – až na pár výnimiek – viedli Slovensko „inak“. Inak, ako si to predstavovali slušní ľudia. Nemám na mysli len ekono-miku. Lebo to „inak“ poznačilo aj spoločnosť, ľudské vzťahy.

To, že sme na sklonku minu-lého roka počúvali od politikov „pri moci“ ako patríme k najvy-spelejším krajinám sveta nie je nič prekvapujúce. Ale keď od ostro pravicového kritického komentátora čítam: „Nikdy sa na Slovensku nežilo lepšie“, neviem, či ja nevidím svet „inak“.

Takmer 40 tisíc mladých ľudí študuje v zahraničí. To je veľký výdobytok našej účasti v európ-

Na prelome desaťročí nastá-va výmena stráží aj na tejto strane Dialógu. Rubriku *Na margo dní* strieda rubrika *Spod orecha*.

Dôvod je jednoduchý: Dote-rajší autor M. Kocúr na prelo-me rokov mení svoje posta-venie – z publicistu sa stáva politik (kandiduje do NR SR za Progresívne Slovensko) a nechceme, aby Dialóg bol prifarbený politickou stra-nou. Bez ohľadu na to, či liberálnou alebo konzervatív-nou. Mirovi Kocúrovi pra-jeme v politike aspoň takú vážnosť, akú si získal svojou publicistickou činnosťou.

My sa pokúsime naďalej komentovať politické a spo-ločenské udalosti tak, ako ich vidí „človek milión“, bez znalostí zákulisia a čítania konšpiračných webov – *Spod orecha*.

skom demokratickom svete. Ne-svedčí to však len o slobode, ale aj o úrovni nášho školstva. Žiaľ – len zlomok z nich sa chce vrátiť domov. Za žobrácke platy sa nemá kto u nás starať o starých. Vyše 25-tisíc opatrovateliek pra-cuje na západ od Dunaja. Radi by žili so svojimi rodinami a starali sa o našich starčekov a starenky. Lenže – má to háčik – neprežili by.

V týchto dňoch sme svedkami toho, ako po správe NKU o „vy-užívaní“ cestného mýta pretiekol pohár dopravcov, vstúpili do štrajku a blokujú cesty. Mýto, ktoré malo budovať cesty a diaľ-nice končí v súkromnej firme. Do štátnej pokladnice kvapká možno 10% z vyše miliardy eur. Kto podpísal takúto zmluvu? Sta-rostlivosť o cesty a mosty je taká, že dopravcovia o chvíľu ani ne-budú musieť blokovať cesty, po-padajú mosty (tak ako už padajú) a Slovensko bude zablokované celé. Lebo nie sú verejné penia-ze. A treba ich veľa, lebo sa nikto o ne 30 rokov nestaral.

S nádejou sa pozeráme na to, že sa časy menia (a po voľbách zmenia) a že sa čosi hýbe a za-čína sa očista. So zdesením však musíme povedať, že náznak zmi-en nespustili demokratické inšti-túcie, ale že ich priniesla vražda novinára.

Samozrejme, nie je všetko čier-ne. Slobodu nám, aj napriek po-kusom, ešte nezobrali.

Pán prezident Havel, táto kra-jina ešte stále nekvitne, hoci sme verili, že kvitnúť bude. Mala a má, žiaľ, záhradníkov, ktorí kvety ne-nechávajú rozviť sa, ale strihajú ich, ešte sú len v puku.

A čo nám zostáva: Modliť sa za to, aby z volieb vzišli záhrad-níci, ktorí vedia pestovať kvety. A v tomto duchu voliť. ■

KRÍŽOVKA

„Priateľ je niekto, v kom hľadáme to lepšie zo seba a zároveň aj čosi, čo...“

Autor: Peter Kailing	Keď	Veľký indonézsky ostrov	Odyseovo rodisko	POMÔCKY Itaka, Du, Mí, Ora, Ata	TAJNIČKA	Povzdych (ach)	Čistička odpadov. vôd (skr.)	Ázijská krajina	Obsahovalo
Zhruba				Treba Národná rada	•				
Hist. mesteč- ko pri Kolíne v ČR					•				
	Planéta sl- neč. sústavy				•	Násyp Motor. vozidlo			
Olejnata plodina				Zn. pascala	•		Úder v boxe Grécke písmeno		
Zn. čistiace- ho prášku				Liehovina Hlav. mesto Peru	•			Pružné podložky na ležanie	Sicílska sopka
Radničná rada (skr.)			Sme v lete Ty (nem.)		•				
Sadba					•		Chem. zn. astátu Patriaci Soni		
	Peňažná sústava	Poumývaj Bol pred dopr. znač- kou STOP			•	Sloven tech- nic. norma (skr.)			
Milisekunda (skr.)			Západočes- ké mesto obidve		•	Modlitba (lat.) Chem. zn. radónu			
To (rus.)				Popolnica Ojoj	•				Tón A znížený o poltón
Púzdro náboja s rozbuškou					•				
Stromoradia					•	Nos			

Tajnička krížovky z RELAXU Dialóg č. 12/2019.

Vzdelanosť je schopnosť ROZUMIEŤ INÝM.

Vyriešenú tajničku krížovky z tohto čísla posielajte e-mailom alebo poštou na nižšie uvedené adresy:

svatava@swanmail.sk, DIALÓG, Sadová 28, 900 51 ZOHR do 5. 2. 2020. Nezabudnite nechať na seba kontakt (meno, telefón, adresa).

Správneho riešiteľa všetkých úloh odmeníme reprezentačnou obrazovou publikáciou z vydavateľstva Media Svatava.

Správne odpovede z tohto čísla uverejníme v Dialógu 2/2020.

Stranu pripravil Peter Kailing

Mesites

Křesťanská turistická agentura Mesites nabízí již od roku 1997 ubytování v apartmánech u moře v Chorvatsku za skvělé ceny!

LETNÍ DOVOLENÁ V CHORVATSKU

V nabídce najdete celkem **32 apartmánů v 12 vilách**, z toho jsou **2 vily s bazénem**.

Vzdálenost k moři je od 20 m do 800 m.

Apartmány v těchto vilách jsou různé **velikosti/kapacity: pro 3 až 10 osob.**

Lokalita: **Istrie, Marušići** u Makarské, ostrov **Pag**.

Nově jsme zařadili do nabídky camp **Flores Homes v Rovinji**, se šestnácti mobil-homes s celkovou kapacitou 80 lidí, bazénem, restaurací. Camp je od moře 300m

Ceny za apartmány se pohybují podle velikosti apartmánu a kvality vybavení. V poměru na osobu se ceny pohybují v **květnu a říjnu** mezi **5 až 7,5 €/os./den**, **červnu a září** mezi **6 až 10 €/os./den**, **červenci a srpnu** mezi **9 až 15 €/os./den**.

Slevy pro seniory by byly možné v květnu, říjnu a v první polovině června a druhé polovině září.

Podrobnosti, fotografie vilek, jednotlivých pokojů, pláží atd. najdete na:

www.mesites.cz

Využitím služeb "Mesites" současně podpoříte misijní práci manželů Dohnalových v Chorvatsku.

Objekty jsou ideální pro rodinnou, sborovou dovolenou i dovolenou studentů a mládeže.

Objednávejte, dokud jsou ještě volné termíny!

katka.mesites@gmail.com

Skype: **katadohnal** Tel.: **+385 911 235 424**

Zapojte se aj vy do tvorby Dialógu: svatava@swanmail.sk, v diskusnom fóre na: www.dialog.cb.sk, psané na adresu redakcie.